

Poradnik dla ofiar powodzi

Praktyczne wskazówki i przydatne wzory pism

- ✓ Na jaką pomoc mogą liczyć ofiary powodzi
- ✓ Kto zapłaci pensje pracownikom
- ✓ Kiedy firma uniknie płacenia kary za niedotrzymanie zobowiązań
- ✓ Co powinni zrobić rolnicy, by nie utracić dopłat bezpośrednich
- ✓ Jakie są procedury przy odbudowie zniszczeń
- ✓ Co zrobić, gdy zgubiliśmy dokumenty
- ✓ Jak napisać pozew do sądu o odszkodowanie od Skarbu Państwa
- ✓ Kiedy otrzymamy odszkodowanie od ubezpieczyciela
- ✓ W czym pomoże sanepid
- ✓ Co należy zrobić, by fiskus umorzył nam podatki
- ✓ Jak rozliczyć straty w firmie
- ✓ Wzory wniosków, pism i oświadczeń dla ofiar powodzi, firm i urzędów gmin

GAZIETA PRAWNA

Adres redakcji: 01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72

tel. (0 22) 530 40 40; www.gazetaprawna.pl

Redakcja: Urszula Wróblewska, Bogdan Świąder

Biuro Reklamy: 01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72

tel. (0 22) 530 44 44; e-mail: reklama@infor.pl

Biuro Obsługi Klienta: 05-270 Marki, ul. Okólna 40

tel. (0 22) 761 30 30, 0 801 62 66 66; e-mail: bok@infor.pl

Jaką pomoc mogą uzyskać dotknięci powodzią

Na jaką pomoc może liczyć Kowalski

Po 6 tys. zasiłku dla rodziny

Rodzinie lub osobie samotnie gospodarującej, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski ekologicznej lub klęski żywiołowej, przysługują zasiłki z pomocy społecznej. W tej chwili poszkodowani mogą starać się o:

- Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z tymi wydarzeniami. Taki zasiłek jest przyznawany bez względu na osiągnięte dochody, bo w jego przypadku nie obowiązuje wynoszące 351 zł dla rodziny lub 477 zł dla osoby samotnej kryterium dochodowe, od którego jest uzależnione przyznawanie pozostałych świadczeń z pomocy społecznej. Przepisy nie precyzują, jaka jest wysokość tego zasiłku. Decyzję w tej sprawie podejmuje rząd. Pomoc w zależności od stopnia zniszczenia ma wynieść maksymalnie do 6 tys. zł. Na ten cel z rezerwy celowej zostało przekazane 152,5 mln zł. Aby otrzymać taki zasiłek, poszkodowana osoba powinna złożyć w gminnym lub miejskim ośrodku pomocy społecznej wniosek o jego przyznanie. Może też o nią z urzędu wystąpić pracownik socjalny. Do wniosku potrzebny jest protokół gminnej komisji, która zajmuje się szacowaniem strat, oraz wywiad środowiskowy przeprowadzany przez pracownika socjalnego. Określa on sytuację rodzinną, dochodową i majątkową osoby, której jest przyznawana pomoc.
- Zasiłek celowy służący zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. Może go jednak otrzymać osoba, która spełnia kryterium dochodowe. Jest on wypłacany ze środków własnych gminy. Zasiłek ten może być przyznany w szczególności na pokrycie w całości lub części kosztów zakupu żywności, leków, opa-

łu, odzieży, niezbędnych przedmiotów gospodarstwa domowego oraz drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

■ Specjalny zasiłek celowy, który jest przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przewyższających kryterium dochodowe. W przypadku tych świadczeń też jest potrzebny wniosek i wywiad środowiskowy.

■ Dodatkowo rodzic wychowujący dzieci, który z powodu zbyt wysokich dochodów nie miał prawa do świadczeń rodzinnych, a z powodu powodzi stracił dochód, np. pracę, może się ubiegać o przyznanie zasiłku na dziecko. Obowiązuje kryterium dochodowe wynoszące 504 zł na osobę w rodzinie lub 583 zł, jeżeli wychowuje się w niej niepełnosprawne dziecko. Aby uaktualnić sytuację dochodową rodziny spowodowaną utratą dochodu, gmina pomniejszy jej dochód o tę właśnie kwotę. Rodzic w zależności od wieku dziecka może otrzymać od 61 zł, 91 zł lub 98 zł oraz dodatki związane z zasiłkiem, m.in. na dojazd do szkoły, z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej.

Podstawą do przyznania tych ostatnich świadczeń są przeciętne miesięczne dochody członków rodziny uzyskane w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, na które przyznawane są świadczenia. Oznacza to, że przy ubieganiu się o pomoc w tym okresie zasiłkowym pod uwagę brane są dochody z roku 2008.

Uproszczone procedury

Pracownicy ośrodków pomocy społecznej lub powiatowych centrów pomocy rodzinie (miejskich ośrodków pomocy rodzinie) mają też, zgodnie z wydanym już zaleceniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, stosować uproszczony tryb przyznawania zapomóg dla powodzian (do 6 tys. zł). W celu jej przyznania ma-

Ważne!

Szczegółowe zasady przyznawania pomocy określają przygotowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wojewodów wytyczne, które zostały przesłane do samorządów poszkodowanych przez powódź.

ją wypełniać tylko dwie strony części IV kwestionariusza wywiadu środowiskowego. Nie muszą więc wypełniać całego kwestionariusza liczącego kilkanaście stron. Przeszkodą w wypełnieniu nie będzie utrata dokumentów przez poszkodowanych. W takiej sytuacji pracownicy socjalni odbiorą od nich oświadczenie o utracie dokumentów.

Wojewodowie rozesłali już do jednostek pomocy społecznej informację o uproszczeniach w wypełnianiu kwestionariusza, na podstawie którego poszkodowany może się ubiegać o pomoc.

Drugi zasiłek dla powodzi

Rodziny, które z powodu majowych strat popowodziowych otrzymały już 6 tys. zł, będą mogły ponownie wnioskować o tę pomoc, jeżeli jeszcze raz zostały zalane w czerwcu.

Podstawową formą pomocy dla każdej osoby lub rodziny poszkodowanej przez powódź jest zasiłek celowy przyznawany w wypadku zdarzenia losowego. Jego wysokość jest uzależniona od doznanych szkód i wynosi maksymalnie 6 tys. zł. W części gmin, które ponownie zostały poszkodowane przez powódź, rodziny będą mogły się ubiegać o jeszcze jeden taki zasiłek. Ponieważ jest przyznawany w trybie przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), przed wydaniem decyzji wymaga przeprowadzenia przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. Będzie on sprawdzał, czy rzeczywiście w czasie powodzi doszło do ponownego zalania domu lub mieszkania. O ostatecznej wysokości zasiłku decyduje gmina.

Podstawa prawna Art. 39, 40 i 41 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 115, poz. 728 z późn. zm.).
Art. 3 ust. 23 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn. zm.).

Do 370 zł dofinansowania na podręczniki

Rządowy program pomocy – „Wyprawka szkolna” – przewiduje dofinansowanie do zakupu podręczników w nadchodzącym roku szkolnym dla uczniów pochodzących z najbiedniejszych rodzin. Takiej pomocy udziela się dzieciom z rodzin, w których dochody w przeliczeniu na członka rodziny nie przekraczają 351 zł, czyli kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Ważne!

Zgodnie z rozporządzeniem wartość pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników nie może przekroczyć kwoty 170 zł dla ucznia I–III klasy szkoły podstawowej i 310 zł dla ucznia II klasy gimnazjum.

nej. Dodatkowo dofinansowanie mogą otrzymać uczniowie z rodzin o wyższych dochodach, jeżeli znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Jednak ich liczba nie może przekroczyć 10 proc. ogólnej liczby uczniów objętych programem w każdej gminie.

Wniosek o przyznanie dofinansowania do zakupu podręczników rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny powinien złożyć u dyrektora szkoły, w której dziecko będzie uczniem w roku szkolnym 2010/2011, w terminie wskazanym przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o dochodach. Dyrektor szkoły zwraca rodzicom uczniów koszty zakupu podręczników, jeżeli przedstawią oni dowód dokonanego zakupu, np. paragon lub fakturę VAT.

Dodatkową pomoc otrzymają uczniowie słabowidzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z nich jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, jeżeli posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Dla nich dofinansowanie wyniesie 170 zł w klasach I–III szkoły podstawowej, 310 zł w klasach I–III gimnazjum, 200 zł w klasach IV–VI szkoły podstawowej, 300 zł dla ucznia realizującego kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej oraz 370 zł w klasach ponadgimnazjalnych.

Takie wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych nie jest uzależnione od dochodów osiąganych przez członków rodziny. Do wniosku należy jednak dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

W tym roku, w związku z ostatnimi powodziami, rozporządzenie wprowadza także specjalny zasiłek powodziowy na cele edukacyjne w wysokości 1 tys. zł. Otrzyma go rodzic (opiekun prawny, rodzina zastępcza) na dziecko odbywające w obecnym roku szkolnym roczne przygotowanie przedszkolne lub uczęszczające do każdego typu szkół, z wyjątkiem szkół dla dorosłych.

Warunkiem jego przyznania jest zakwalifikowanie rodziny dziecka do jednorazowego zasiłku z pomocy społecznej w wysokości do 6 tys. zł. Listę uczniów uprawnionych do zasiłku sporządzają wójt, burmistrz lub prezydent miasta i na jej podstawie wypłacają zasiłek.

Podstawa prawna Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz.U. nr 95, poz. 612).

Nawet 100 tys. zł na odbudowę zalanego domu

Rząd podjął decyzję o przyznaniu dodatkowych pieniędzy na pomoc dla osób poszkodowanych przez powódź. Na ten cel przeznaczone zostanie 2 mld zł z rezerwy budżetowej. Powodzianie będą mogli ubiegać się o następującą pomoc:

- Do 20 tys. zł dla rodziny, właściciela domu lub mieszkania, których nieruchomości zostały zalane przez powódź. Pieniądze te będą mogły być przeznaczone na wyremontowanie mieszkania oraz opłacenie usług remontowych. Aby otrzymać tę pomoc, nie będzie potrzebna ocena rzeczoznawcy. Poszkodowany będzie sam składał w gminie oświadczenie, że suma poniesionych przez niego strat nie przekracza 20 tys. zł. Musi też przedstawić rachunki, np. z kasy fiskalnej, lub faktury, które potwierdzą zakup materiałów budowlanych lub koszt usługi remontowej. Na tej podstawie będą wypłacane pieniądze. Osoby, które na razie złożyły wnioski o przyznanie pomocy nieprzekraczającej 20 tys. zł, a z powodu ponownego zalania ich szkody przekraczają tę kwotę, mogą złożyć nowy wniosek o przyznanie wyższej pomocy.
- Do 100 tys. zł dla osób, których domy zostały uszkodzone w największym stopniu. Jeżeli poszkodowany stwierdzi, że poniósł straty wyższe niż 20 tys. zł, to ten fakt musi zgłosić przedstawicielowi gminy. Na wniosek gminy woje-

Ważne!

Szczegółowe zasady przyznawania pomocy określają przygotowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wojewodów wytyczne, które zostały przesłane do samorządów poszkodowanych przez powódź.

woda wysłała do poszkodowanego rzeczoznawcę budowlanego, który sporządzi analizę na temat wysokości poniesionych strat. W tym przypadku są też przedstawiane rachunki lub faktury. Jeżeli suma tych rachunków będzie wynosiła tyle, ile w analizie rzeczoznawcy, pieniądze będą automatycznie wypłacone. Poszkodowany będzie też mógł najpierw otrzymać zaliczkę, potem przedstawi kolejne faktury i zostanie pomoc w ratach, gdy przedstawi kolejne dowody ponoszonych kosztów.

Do 2 tys. zł dla niepełnosprawnych

– Na realizację programu „Powódź 2010” wydamy około 3,5 mln zł – mówi Tomasz Leleno, rzecznik Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Wnioski o wypłatę pomocy będzie można składać w oddziałach wojewódzkich funduszu do 15 listopada tego roku (formularze są dostępne na stronie internetowej funduszu: www.pfron.org.pl). Osoby zainteresowane powinny dołączyć do nich dokumenty potwierdzające poniesienie szkody, powstałe w wyniku zalania pomieszczeń mieszkalnych. Może je wydać np. wojewoda, burmistrz czy wójt.

Fundusz ogłosił także, że do końca 2011 r. wydłużono termin realizacji programu „Komputer dla Homera”. Dotychczas z programu korzystali dorośli niepełnosprawni, którzy pracują, szukają pracy lub się uczą. Dzięki niemu otrzymują z PFRON dofinansowanie do zakupu m.in. sprzętu komputerowego. Po zmianach o pomoc taką mogą się ubiegać też niepełnoletni, niepełnosprawni uczniowie. Jej wysokość jest uzależniona od średniego dochodu na jednego członka rodziny wnioskodawcy. Maksymalnie wynosi 3951 zł w przypadku zakupu zwykłego komputera i oprogramowania, 18 438 zł w razie zakupu sprzętu specjalistycznego (dostosowanego do niepełnosprawności) lub 34 242 zł, jeśli zakupione ma być urządzenie brajlowskie.

Unijne dotacje na biznes dla powodzi

Marszałek województwa małopolskiego chce przeznaczyć 30 mln zł ze środków unijnych na wsparcie dla firm rozpoczynających działalność na terenach poszkodowanych przez powódź lub osuwiska. Wojewódzki urząd pracy ogłosił 30 czerwca konkurs w ramach Działania 6.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”. Zostaną w nim wybrani tzw. operatorzy, czyli pośrednicy, którzy przeprowadzą szkolenia dla przedsiębiorców z terenów zniszczonych przez powódź oraz będą im wypłacać pomoc w formie bezzwrotnych dotacji. Ponieważ procedura konkursowa trwa zwykle kilka tygodni, ich wypłata rozpocznie się najwcześniej po wakacjach.

Na założenie firmy będzie można otrzymać do 40 tys. zł. O dotacje mogą się ubiegać osoby, które przez minimum rok nie prowadziły działalności gospodarczej lub zawiesiły ją na co najmniej 12 miesięcy. Wsparcie będzie wypłacane tylko tym osobom, które otrzymały zasiłek z pomocy społecznej w wysokości do 6 tys. zł lub pomoc na odbudowę domu (20 – 100 tys. zł).

PRZYKŁAD: Czy trzeba być właścicielem mieszkania

Rodzina, której mieszkanie zostało zalane w czasie powodzi, nie jest jego właścicielem. Czy mimo to może ubiegać się w gminie o pomoc finansową, aby je wyremontować?

TAK. Pomoc finansowa przysługuje właścicielom budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych, posiadaczom spółdzielczego własnościowego prawa do takich nieruchomości oraz posiadaczom spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokali mieszkalnych. Zasiłki mogą też otrzymać najemcy, jeżeli uzyskali zgodę właściciela na prace remontowe. W zależności od stopnia zniszczenia mieszkania rodzina może ubiegać się o pomoc do 20 tys. zł lub do 100 tys. zł oraz o zasiłek do 6 tys. zł na zakup podstawowych przedmiotów użytku domowego.

Podstawa prawna Wytyczne ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie pomocy finansowej na odbudowę zniszczonych budynków.

PRZYKŁAD: Czy przysługuje zasiłek z pomocy społecznej

Mieszkanie czteroosobowej rodziny zostało zalane w czasie powodzi. Czy rodzinie tej przysługuje zasiłek z pomocy społecznej, jeżeli osiąga ona dochody przekraczające kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej?

TAK. Osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub klęski ekologicznej, przysługuje specjalny zasiłek celowy. Nie jest to zwykły zasiłek celowy, wypłacany przez gminę po spełnieniu kryterium dochodowego. Zasiłek ten można otrzymać niezależnie od tego kryterium, które normalnie wynosi 477 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 351 zł w przeliczeniu na członka rodziny. Środki na ten cel przekazywane są z budżetu. Jednorazowa pomoc przyznana jednej rodzinie w zależności od zniszczeń wyniesie do 6 tys. zł. Można ją przeznaczyć na dowolny cel i z tych pieniędzy nie trzeba się rozliczać. Zasiłek jest przyznawany zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, dlatego wydanie decyzji o jego wypłacie musi poprzedzić przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Ponieważ jest to kilkunastostronicowy druk, aby uprościć i przyspieszyć procedury, resort pracy wskazał, że wystarczy wypełnienie IV części tego wywiadu. To tylko dwie strony. Ta część kwestionariusza musi być wypełniona ponownie, niezależnie od tego, czy rodzina lub osoba korzystała ze świadczeń pomocy społecznej przed wystąpieniem strat związanych z powodzią i taki wywiad już u niej przeprowadzano. W razie utraty przez rodzinę dokumentów niezbędnych do przyznania świadczenia (np. dowodu osobistego) pracownik socjalny może przyjąć od jej członków oświadczenie. Ponadto każdą taką rodzinę odwiedza pracownik socjalny oraz przedstawiciel gminy, któ-

rzy spisują protokół określający skalę zniszczenia. To na jego podstawie określone jest, czy rodzina otrzyma maksymalną wysokość zasiłku.

Podstawa prawna Art. 40 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy gmina przyzna pomoc na remont domu

Dom jednorodzinny został zalany wodą. W wyniku powodzi uszkodzeniu uległa piwnica. Właściciele domu rozpoczęli już remont piwnicy i kupili w tym celu materiały budowlane potrzebne do odnowienia pomieszczenia. Czy mogą się ubiegać o refundację tych zakupów?

TAK. Rodzina może otrzymać pomoc finansową do 20 tys. zł na odbudowę lub remont domu. Poszkodowany przez powódź musi sam złożyć oświadczenie w gminie, że suma jego strat mieszkaniowych nie przekracza 20 tys. zł. W takiej sytuacji nie jest potrzebna wycena rzeczoznawcy. Trzeba natomiast przedstawić dowody potwierdzające zakup materiałów budowlanych lub usługi remontowej. Takim dowodem mogą być faktury lub rachunki, np. paragon z kasy fiskalnej. Na tej podstawie gmina lub wyznaczony do tego celu ośrodek pomocy społecznej wypłaci pieniądze poszkodowanemu. Jeżeli osoba nie przedstawi faktur lub przeznaczy pieniądze na inny cel, będzie musiała je zwrócić.

Podstawa prawna Wytyczne ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie pomocy finansowej na odbudowę zniszczonych budynków.

PRZYKŁAD: Czy potrzebna jest ocena rzeczoznawcy

Trzypokojowe mieszkanie rodziny znajdujące się na parterze budynku zostało całkowicie zalane wodą i wymaga generalnego remontu. Na jaką pomoc finansową państwa mogą liczyć poszkodowani i czy ich szkody muszą być oszacowane przez rzeczoznawcę?

TAK. Osoby lub rodziny, których domy lub mieszkania zostały najbardziej uszkodzone w wyniku powodzi, mogą ubiegać się o wyższą niż 20 tys. pomoc, ale nie więcej niż 100 tys. zł z budżetu państwa. Warunkiem uzyskania wyższego zasiłku jest wcześniejsze oszacowanie szkód przez rzeczoznawcę – pracownika inspekcji architektoniczno-budowlanej lub inną osobę z uprawnieniami rze-

czoznawcy majątkowego, którego zapewni i opłaci wojewoda. Również w tym przypadku należy przedstawić faktury lub rachunki dokumentujące zakup materiałów potrzebnych do przeprowadzenia remontu. Pieniądże będą wypłacane w ratach. Pierwsza z nich wynosi 50 proc. kosztów remontu lub odbudowy. Reszta przyznanej pomocy będzie wypłacana sukcesywnie z przedstawianiem kolejnych dowodów poniesionych kosztów. Pieniądże będzie wypłacała gmina lub ośrodek pomocy społecznej. Poszkodowana osoba musi zgłosić się do gminy i to ona wystąpi do wojewody o przysłanie rzeczoznawcy.

Podstawa prawna Wytyczne ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie pomocy finansowej na odbudowę zniszczonych budynków.

PRZYKŁAD: Czy przysługuje dodatkowy zasiłek na dziecko

W wyniku powodzi poszkodowane zostało małżeństwo z trójką dzieci. Najstarsze z nich jest już studentem. Czy rodzice mogą ubiegać się o dodatkową pomoc na wyprawkę szkolną dla nich?

TAK. Rodzice mogą się ubiegać o zasiłek powodziowy na cele edukacyjne, który wynosi 1 tys. zł na każde dziecko. Przysługuje dzieciom realizującym w roku szkolnym 2009/2010 roczne przygotowanie przedszkolne oraz uczęszczającym w obecnym roku szkolnym do wszystkich typów szkół z wyjątkiem szkół dla dorosłych, z terenów objętych powodzią. Zasiłek nie będzie jednak przyznany na najstarsze dziecko kontynuujące naukę w szkole wyższej. Zasiłek jest wypłacany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, jeżeli wywiad środowiskowy przeprowadzony przez ośrodek pomocy społecznej u rodziców dziecka zakwalifikował rodzinę do przyznania zasiłku celowego do wysokości 6 tys. zł. O zasiłek może się ubiegać też rodzic zastępczy, opiekun prawny dziecka oraz pełnoletni uczeń. Świadczenie pieniężne może być przeznaczone na zakup podręczników, pomocy dydaktycznych lub na pokrycie innych wydatków związanych z procesem edukacyjnym, ale nie trzeba dokumentować tych wydatków fakturami. Otrzymanie zasiłku powodziowego nie eliminuje możliwości ubiegania się o dofinansowanie do zakupu podręczników w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna” na rozpoczynający się we wrześniu rok szkolny na zasadach określonych przez przepisy rozporządzenia.

Podstawa prawna Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków

udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz.U. nr 95, poz. 612).

PRZYKŁAD: Gdzie się udać po pomoc finansową

Nigdy nie korzystałem z żadnej formy pomocy społecznej. Gdzie mogę uzyskać tego rodzaju wsparcie finansowe, jeżeli mam zalany dom i pilnie potrzebuję środków do życia, gdyż wszystko zostało zalane?

Gminy, których mieszkańcy zostali dotknięci przez powódź, powołują komisje, w których znajdują się pracownicy ośrodków pomocy społecznej. Dlatego osoby, które zostały poszkodowane w wyniku klęski, powinny się zwrócić do właściwej gminy. Wówczas przedstawiciele komisji udają się do poszkodowanego. Na miejscu wypełniają odpowiednie formularze i ustalają wysokość zasiłku – maksymalnie 6 tys. zł. Pieniądze te są przyznawane z puli, którą przekazał wojewodom minister spraw wewnętrznych. Środki przyznane przez gminne ośrodki pomocy społecznej są bezzwrotną pomocą socjalną. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej gminne lub miejskie ośrodki pomocy udzielają pomocy nie tylko osobom ubogim, ale również tym, którzy w wyniku zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej znaleźli się w trudnej sytuacji. Tak samo jest, gdy na danym terenie doszło do klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Podstawa prawna Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Wzory wniosków, oświadczeń i decyzji w sprawie przyznania pomocy

Nazwisko Miejscowość, data

Pierwsze imię

Drugie imię

PESEL

Miejsce stałego zameldowania

.....

.....

.....

Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w

Wniosek o zasiłek celowy w związku z powodzią w maju i czerwcu 2010 r.

Na podstawie art. 40 ustawy o pomocy społecznej wnoszę o udzielenie zasiłku celowego w kwocie:

do 20 000 zł – procedura uproszczona*

powyżej 20 000 zł – proszę o wycenę przez rzeczoznawcę*

Szkody spowodowane przez powódź szacuję wstępnie, że są one w wysokości:

.....

Skorzystanie z procedury uproszczonej wyklucza możliwość zmiany wniosku i skorzystania z wyceny przez rzeczoznawcę, w przypadku gdy szkody wyniosą ponad 20 000 zł.

W obu przypadkach rozliczanie odbywa się na podstawie przedłożonych faktur i rachunków.

Jednocześnie proszę o przyjęcie załączonego do wniosku oświadczenia.

.....

Czytelny podpis

* właściwe podkreślić

Wzór: Decyzja o przyznaniu zasiłku celowego z uwagi na zaistniałe zdarzenie losowe

....., dnia..... 2010 roku
(nazwa miejscowości siedziby organu
i data wydania decyzji)

.....
(oznaczenie organu wydającego decyzję)

.....
(numer decyzji)

.....
(dane adresata decyzji, imię nazwisko, adres)

DECYZJA

Na podstawie art. 40 ust. 1 i 3 w związku z art. 106 ust. 1 i 5, art. 109 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) w związku z art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego po rozpatrzeniu wniosku Pani/a....., zam. o przyznanie zasiłku celowego

o r z e k a m:

przyznać Pani/u zasiłek celowy w kwocie

Uzasadnienie

W dniu..... Pan złożył wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego z uwagi na zdarzenie losowe, jakie dotknęło jego rodzinę. W dniu doszło do zalania jego budynku mieszkalnego – zamieszkiwanego do tej pory przez wnioskodawcę i jego rodzinę – w wyniku którego całkowitemu zniszczeniu uległo wyposażenie tego budynku. Naprawa budynku i jego przywrócenie do stanu poprzedniego wymaga bardzo dużych nakładów finansowych. W wyniku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego potwierdzono stan rzeczy wskazany we wniosku, a w szczególności fakt zalania oraz zniszczenia budynku mieszkalnego. Mając na uwadze treść art. 40 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, należy uznać, iż w sytuacji zaistniałego zdarzenia i zniszczenia dotychczasowego dorobku rodziny zasadne jest przyznanie pomo-

cy.

Zgodnie z treścią art. 40 ww. ustawy istnieją przesłanki do udzielenia pomocy w formie przyznania zasiłku celowego w kwocie zł.

Dlatego też orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie informuje się zgodnie z treścią art. 109 ustawy o pomocy społecznej, iż osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Stosownie do przepisu art. 98 ustawy o pomocy społecznej świadczenia nienależnie pobrane podlegają zwrotowi od osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej, niezależnie od dochodu rodziny.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w za pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymują:

1. adresat,
2. a/a.

.....
Podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego

Wzór oświadczenia

.....

 Imię i nazwisko

.....
 Adres zameldowania

.....
 Adres zamieszkania

.....
 Nr i seria dowodu osobistego

.....
 Wydany przez, dnia

.....
 PESEL

.....
 Nr telefonu

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zostałem/am pouczone/a o treści art. 233 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. nr 88, poz. 553 z późn. zm.), który stanowi: „Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”. Biorąc powyższe pod uwagę, na mój wniosek, w oparciu o art. 75 § 2 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), składam oświadczenie:

koszt remontu mojego domu/mieszkania z tytułu strat poniesionych w wyniku powodzi w maju 2010 wyniesie:
 (kwota nieprzekraczająca 20 000 zł).

zostałem/am poinformowany/a, że nie mogę ubiegać się o przyznanie kolejnego zasiłku na remont budynku i zakup niezbędnego wyposażenia.

Oświadczam, że jestem właścicielem*/ współwłaścicielem*/ posiadaczem*/ współposiadaczem*/ najemcą* budynku*/ lokalu mieszkalnego*
 usytuowanego w
 przy ul.
 o powierzchni

W budynku/lokalu mieszkalnym zamieszkuję:

- sam*
- z rodziną*
- z innymi rodzinami (podać liczbę, nazwiska i adresy)*

Tytuł prawny do budynku/lokalu:

(należy wymienić wszystkich właścicieli/współwłaścicieli budynku
 oraz miejsce zamieszkania)

Zobowiązuję się do przedstawienia faktur i rachunków potwierdzających poniesione koszty związane z remontem i wyposażeniem mieszkania po powodzi w terminie do:

Wnoszę o pomoc w formie pieniężnej*/ w formie rzeczowej, tj. dokonania zapłaty za prace i materiały bezpośrednio przez gminę*

* niepotrzebne skreślić

Wzór oświadczenia

Miejscowość, data

Pieczętka urzędu gminy/ miasta

Numer urzędowy

ZAŚWIADCZENIE

Zaświadczam, iż w dniu nastąpiło zalanie wskutek powodzi posesji położonej w, przy ulicy, nr przez rzekę będącej własnością, zam.

W skład nieruchomości wchodzi następujące budynki:

.....

.....

Podpis

Ściąga dla firm

Fundusz, a nie firma zapłaci pensje powodzianom

Rząd przygotował już projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących usuwania skutków powodzi z maja 2010 roku. Może ona wejść w życie już na początku sierpnia br. Ustawa przewiduje m.in., że pracodawcy będą się mogli ubiegać o nieoprocentowane pożyczki ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) na wynagrodzenia. Chodzi o takich pracodawców, którzy na skutek powodzi przejściowo zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczyli jej prowadzenie.

Z pożyczki będą mogły skorzystać firmy, które nie mają pieniędzy na wypłatę pensji za czas niewykonywania pracy, jeśli pracownik był gotów do jej świadczenia. Jednak nie mógł jej podjąć z przyczyn pracodawcy, które są bezpośrednio spowodowane powodzią.

Ważne!

Zgodnie z projektem ustawy pracodawca może powierzyć pracownikowi wykonywanie pracy innego rodzaju niż wynikający z nawiązanego stosunku pracy, jeżeli jest to konieczne w związku z usuwaniem skutków powodzi u tego pracodawcy. W takim przypadku pracownik zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

Wynagrodzenie z FGŚP mają też mieć zapewnione osoby, które wykonywały pracę polegającą na ochronie firmy przed powodzią lub na usuwaniu jej skutków oraz prace mające na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia działalności gospodarczej. Firmy, aby opłacić im pensje, będą się mogły ubiegać o nieoprocentowaną pożyczkę.

Przedsiębiorstwo może ubiegać się o tego typu pomoc także wtedy, gdy nie ma pieniędzy na wynagrodzenia dla pracownika za czas jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Pracownikowi przysługuje prawo do odpowiedniej części minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych wynikających z rozkładu czasu pracy pracownika. Wynagrodzenie wypłaca pracodawca.

Zaspokojeniu ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych może podlegać wynagrodzenie do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres nie dłuższy niż od 14 maja 2010 r. do 31 lipca 2010 r.

Jakie dokumenty trzeba złożyć

Pracodawca we wniosku o pożyczkę składa oświadczenie o braku własnych środków na wypłatę wynagrodzenia, określenie okresu, za który przysługuje wynagrodzenie podlegające zaspokojeniu z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz kwoty tego wynagrodzenia. Do wniosku pracodawca załącza wykaz pracowników, których wynagrodzenie będzie podlegało zaspokojeniu w ramach pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zwrot pożyczki następuje w dowolnym terminie, jednak nie później niż do 31 grudnia 2011 r., na rachunek bankowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Pracodawca, który skorzystał z pożyczki, może się ubiegać o jej umorzenie. W takiej sytuacji będzie musiał złożyć wniosek do marszałka województwa. Dług może zostać umorzony, jeżeli pracodawca wykaże, że na skutek powodzi znajduje się w szczególnie niekorzystnej sytuacji finansowej, uniemożliwiającej spłatę pożyczki.

PRZYKŁAD: Czy za przestój z powodu powodzi należy się wynagrodzenie

W związku z powodzią i zalaniem budynków, w których mieści się zakład produkcyjny, niektóre firmy musiały zawiesić działalność i poinformować pracowników, że firma pozostanie zamknięta do odwołania. Czy za ten czas pracownikom należy się wynagrodzenie?

Odpowiada Aleksandra Minkowicz-Flanek, radca prawny, kieruje praktyką prawa pracy PwC Legal: Odpowiedź na to pytanie zależy od tego, czy pracownik był w tym czasie gotowy do wykonywania pracy i czy przerwa w pracy nie nastąpiła z jego winy. Sytuację zamknięcia zakładu pracy na czas powodzi można traktować jak przestój w rozumieniu art. 81 kodeksu pracy. Kodeks nie zawiera definicji przestoju. Można przyjąć, że jest to przerwa w funkcjonowaniu zakładu pracy wywołana przeszkodą uniemożliwiającą wykonywanie pracy. Może on wynikać z przyczyn leżących po stronie pracodawcy (np. awaria, brak prądu) lub pracownika. Przestój mogą spowodować także przyczyny atmosferyczne i klęski żywiołowe.

Art. 81 par. 1 k.p. reguluje wysokość wynagrodzenia przysługującego pracownikowi zakładu produkcyjnego za czas przestoju. Wyna-

grodenie to przysługuje jednak pod warunkiem, że pracownik był gotów do wykonywania pracy, a przeszkody leżały po stronie pracodawcy. W literaturze wyrażany jest pogląd, iż pojęcie przeszkód leżących po stronie pracodawcy obejmuje zarówno przerwy powstałe z winy pracodawcy, jak i te, za które nie ponosi on odpowiedzialności. Zgodnie z treścią art. 81 par. 2 wynagrodzenie nie przysługuje, jeśli przestój nastąpił z winy pracownika.

Przepisy nie dają jednoznacznej odpowiedzi, czy wynagrodzenie przysługuje w sytuacji, gdy winy nie ponosi ani pracownik, ani pracodawca, jak np. w sytuacji klęski żywiołowej. Niektórzy komentatorzy są zdania, że w razie przestoju wynagrodzenie przysługuje pracownikowi jedynie wówczas, gdy przestój nastąpił z winy pracodawcy (a więc w razie powodzi wynagrodzenie by nie przysługiwało). Wyrażany jest także pogląd odmienny, zgodnie z którym prawo pracownika do wynagrodzenia za czas przestoju jest uzależnione od jego winy, a ewentualna wina pracodawcy jest bez znaczenia. Należy się przychylić do tego stanowiska z uwagi na konstrukcję art. 81 par. 2 k.p., który odnosi się wyraźnie tylko do winy pracownika. Jest to jednak kwestia dyskusyjna i prawo wymaga w tym zakresie doprecyzowania.

Wsparcie dla firm zatrudniających niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne oraz firmy je zatrudniające dotknięte skutkami powodzi otrzymają pomoc m.in. na utrzymanie miejsc pracy i zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracodawcy osób niepełnosprawnych będą mogli występować do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) o wypłatę pomocy finansowej na utrzymanie miejsc pracy zagrożonych wskutek powodzi. Tak wynika z rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących usuwania skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. Wkrótce prace nad nim rozpocznie Sejm.

Ważne!

Z projektu wynika, że firma, która chce uzyskać pomoc, będzie musiała złożyć w tej sprawie wnioszek do PFRON. Szczegółowe zasady ubiegania się o wsparcie określi rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej. Termin ubiegania się o pomoc z PFRON upływa 31 grudnia 2010 r.

Z kolei niepełnosprawni przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o środki na odtworzenie infrastruktury i wyposażenia swoich firm, które uległo zniszczeniu lub dewastacji. PFRON sfinansuje te zadania, ale maksymalnie do kwoty, która nie może być sfinansowana z innych źródeł (czyli np. z innych środków przekazanych na pomoc powodzianom).

Dzięki zmianie przepisów zakłady pracy chronionej będą mogły finansować usuwanie skutków powodzi także ze środków zgromadzonych na zakładowych funduszach rehabilitacji osób niepełnosprawnych (ZFRON). Pieniądze te będzie można wydać m.in. na odtworzenie infrastruktury i wyposażenia utraconych lub zniszczonych miejsc pracy lub przekazać je innym zakładom, które prowadzą zakładowe fundusze i ucierpiały wskutek powodzi (bezzwrotna pomoc dla innych firm nie może jednak przekroczyć 10 proc. wartości środków zgromadzonych na zakładowym funduszu). Pracodawca będzie musiał uzyskać jednak zgodę PFRON na takie działania. Resort pracy szacuje, że zakłady zgromadziły na rachunkach zakładowych funduszy łącznie około 1 mld zł.

Przepisy te wskażą też, na jakich zasadach o wsparcie będą się mogli ubiegać też sami niepełnosprawni. Nowa ustawa przewiduje bowiem, że ze środków funduszu może być opłacony np. zakup sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych utraconych lub zniszczonych na skutek powodzi. PFRON sfinansuje też remonty, które usuną bariery architektoniczne lub techniczne powstałe wskutek powodzi.

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych

Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja 2010 roku ma na celu m.in. udzielenie pomocy firmom i bezrobotnym z zalanych terenów. Autorem projektu jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Ustawa ma wejść w życie na początku lipca.

Resort chce, żeby przedsiębiorcy, którzy otrzymali z urzędu pracy refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy bezrobotnego i nie

DODATKOWY ZASIŁEK

Ministerstwo zaproponowało także, by bezrobotni mogli otrzymywać zasiłek za okres poprzedzający dzień zarejestrowania się w urzędzie pracy, jeśli opóźnienie w rejestracji było spowodowane powodzią. W przypadku, gdy zasiłek przysługiwałby bezrobotnemu za okres krótszy niż 30 dni, jest wypłacany w kwocie 1/30 wysokości zasiłku dla bezrobotnych za każdy dzień przysługiwania. Z kolei ci, którzy zamieszkują na zalanych terenach i utracą prawo do zasiłku w okresie maj – lipiec, będą mogli uzyskać go przez dodatkowe 30 dni.

utrzymali tego miejsca pracy, nie musieli jej zwracać, pod warunkiem że uległo ono zniszczeniu wskutek powodzi. Ponadto pracodawca, który zatrudni bezrobotnego z terenu powodzi, zyska prawo do refundacji kosztów jego etatu. Fundusz Pracy przez 12 miesięcy zapłaci mu pensję, składki do ZUS i NFZ.

Jolanta Fedak, minister pracy i polityki społecznej, przeznaczyła też 800 mln zł m.in. na realizację programów związanych z aktywizacją osób bezrobotnych na zalanych terenach. Z tych pieniędzy zostaną opłacone roboty publiczne, prace interwencyjne czy prace społecznie użyteczne, w ramach których bezrobotni będą usuwali skutki powodzi.

Dyrektorzy powiatowych urzędów pracy już mogą składać wnioski o pieniądze za pośrednictwem urzędów marszałkowskich. Wzór wniosku jest na stronie internetowej resortu pracy. Programy powinny być zrealizowane do 31 grudnia 2010 r. Mogą być kontynuowane po tym dniu, ale nie dłużej niż do 30 kwietnia 2011 r. Po 31 grudnia 2010 r. finansowanie działań w ramach programu odbywa się z kwoty (limitu) Funduszu Pracy naliczonej według algorytmu na 2011 rok.

Pożyczka dla małych firm

Ministerstwo Gospodarki przygotowało projekt ustawy o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych. Obecnie jest on w uzgodnieniach międzyresortowych. Nowe regulacje mają umożliwić udzielenie wsparcia ofiarom zarówno tegorocznej powodzi, jak i przyszłych klęsk żywiołowych. Pomoc udzielana przedsiębiorcy nie może być wykorzystana na usunięcie szkód, na pokrycie których otrzymał on inne środki publiczne (np. pomoc na odbudowę domu, w którym jednocześnie prowadzi działalność gospodarczą). Wykluczenie to nie dotyczy pomocy udzielanej przez instytucje charytatywne.

Zgodnie z projektem pomocą będą objęci przedsiębiorcy zatrudniający do 50 osób i:

- prowadzący działalność na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- prowadzący działalność wytwórczą, usługową lub handlową,
- prowadzący gospodarstwa agroturystyczne,
- ci, którzy przed klęską zawiesili działalność gospodarczą, np. prowadzą działalność sezonową.

Maksymalnie 50 tys. zł

Projekt ustawy przewiduje udzielenie pożyczki, która zostanie umorzona w całości lub części. W sytuacji, gdy przedsiębiorca w pierwszym dniu powodzi był ubezpieczony od następstw klęsk żywiołowych, to – zgodnie z wytycznymi Ko-

misji Europejskiej – pożyczona kwota nie będzie mogła przekraczać różnicy pomiędzy wysokością poniesionych szkód a odszkodowaniem wypłaconym przez ubezpieczyciela. Natomiast gdy właściciel firmy nie posiadał ubezpieczenia, wówczas pożyczka może pokryć pełną stratę (maksymalnie do 50 tys. zł).

Oszacowaniem strat zajmie się rzeczoznawca majątkowy, ubezpieczyciel lub komisja powołana przez fundusz udzielający kredytu. W czasie tej samej klęski będzie można skorzystać z pomocy tylko jeden raz. Aby uzyskać pomoc, potrzebujący powinni zgłosić się z wnioskiem w terminie 6 miesięcy od klęski żywiołowej. Fundusze będą zobowiązane do rozpatrzenia wniosku w terminie krótszym niż 14 dni od daty jego złożenia. W przypadku braków formalnych we wniosku przedsiębiorca będzie musiał go uzupełnić na wezwanie funduszu w ciągu 3 dni. Okres spłaty pożyczki ma wynieść maksymalnie pięć lat, a przedsiębiorca będzie mógł zacząć zwracać pieniądze dopiero po pół roku od dnia zawarcia umowy. Zabezpieczeniem udzielanej pożyczki będzie weksel in blanko. Ponadto fundusz nie będzie sprawdzał ani ocenił zdolności spłaty pożyczki przez przedsiębiorcę.

Nie obejdzie się bez kontroli

Fundusz pożyczkowy będzie miał prawo skontrolować sposób wykorzystania pożyczki na podstawie dokumentów (faktur i rachunków) i wizytacji miejsca, gdzie jest majątek trwały lub przechowywany jest majątek obrotowy. Za podlegające rozliczeniu będą uznawane te wydatki, które poniósł przedsiębiorca po dniu wystąpienia klęski żywiołowej i nie ma znaczenia, że dokonane one były przed podpisaniem umowy pożyczki. Co więcej, zgodnie z projektem ustawy wydatki na odtworzenie majątku przedsiębiorca może ponosić jeszcze przed podpisaniem umowy z funduszem, wykładając je z własnej kieszeni.

Ważne!

Przedsiębiorca, by uzyskać pomoc, będzie musiał posiadać zaświadczenie, że szkoda, jaką poniósł, jest wynikiem klęski żywiołowej. Dokument ten będzie można uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta (właściwego dla miejsca faktycznego prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej). Ponadto właściciel firmy będzie zobowiązany do złożenia oświadczenia, że spełnia warunki wymagane przy objęciu go pomocą przewidzianą w ustawie. Jeżeli fundusz pożyczkowy po zawarciu umowy poweźmie podejrzenie, że oświadczenie było nieprawdziwe, wówczas będzie miał obowiązek zgłosić do odpowiednich organów informację o złożeniu fałszywego oświadczenia przez przedsiębiorcę.

JAKA POMOC I DLA KOGO

- Prawo do uzyskania pomocy będzie przysługiwało jedynie firmom zatrudniającym nie więcej niż 50 osób.
- Pożyczki nieoprocentowane będą podlegały umorzeniu nawet w całości.
- Pożyczki będzie można zaciągać do wysokości poniesionej straty, ale nie mogą być większe niż 50 tys. zł.
- Kwota pożyczki nie może przekroczyć różnicy pomiędzy szkodami, jakie wyrządziła powódź, a odszkodowaniem wypłaconym przez ubezpieczyciela.

Niekwalifikowane będą tylko wydatki ponoszone przed dniem wystąpienia klęski. Jeżeli w trakcie kontroli okaże się, że przedsiębiorca wykorzystał pożyczkę niezgodnie z ustawą, wówczas będzie zmuszony ją zwrócić i zapłacić odsetki. Natomiast osoby, które nie złamią prawa, mogą liczyć na umorzenie długu: osoby ubezpieczone w dniu klęski – całości, a osoby nieubezpieczone – do 75 proc. pożyczonej kwoty.

Firma może uniknąć kary za niedotrzymanie zobowiązań

Powodzianin może się bronić przed skutkami niewykonania zobowiązań w terminie i uniknąć płacenia odsetek, kar umownych albo odszkodowania. Jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania zostało spowodowane podtopieniem albo zalaniem firmy, które spowodowało niewykonanie zobowiązania, w tych okolicznościach dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Ważne!

Na powódź – jako na okoliczność wyłączającą odpowiedzialność – mogą się powoływać producenci, dostawcy, hurtownicy, sprzedawcy oraz inni przedsiębiorcy, którym ten rodzaj klęski utrudnił wykonanie zobowiązania.

Gdy dojdzie do sporu z kontrahentem w sądzie, w odpowiedzi na pozew należy podać fakty oraz przytoczyć dowody. Są to zeznania świadków lub dokumenty potwierdzające, że przyczyną niespełnienia świadczenia było albo zalanie lub podtopienie firmy, albo niedostarczenie – z powodu powodzi – materiałów do wykonania dzieła, albo problemy z przejazdem lub transportem, co na przykład uniemożliwiło dowiezienie wyprodukowanego towaru do odbiorcy.

W razie braku okoliczności wyłączających odpowiedzialność przedsiębiorcy, odpowiada on za szkodę, którą poniósł jego kontrahent. Ponosi też odpowiedzialność za zachowanie osób trzecich, z których pomocy korzystał, oraz swojego przedstawiciela ustawowego. Musi wówczas naprawić szkodę, a nawet zapłacić

karę umowną lub odsetki za zwłokę, gdy uiszczył należność po terminie. Wysokość kary umownej określana jest w kwocie wskazanej w kontrakcie, bez względu na wielkość straty – tłumaczy radca prawny Wojciech Biernacki z kancelarii Radców Prawnych Biernaccy. – Przedsiębiorca może domagać się jej zmniejszenia, tylko wówczas, gdy kwota jest rażąco wygórowana albo przedsiębiorca wykonał już znaczną część zobowiązania – dodaje Biernacki.

Natomiast w razie zwłoki kontrahenta przedsiębiorca może zażądać, aby sąd upoważnił go do wykonania czynności na jego koszt. Zachowa przy tym roszczenie o naprawienie szkody.

ZUS może rozłożyć składki

Wszystkie dotknięte powodzią firmy mają prawo wystąpić do ZUS o ulgę w spłacie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, a nawet o ich umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności.

Umorzenia niezapłaconych zaległych składek na ZUS może się domagać przedsiębiorca, który nie ma pieniędzy na ich uregulowanie. Składając wniosek w tej sprawie, należy się powołać na ważny interes osoby zobowiązanej do ich zapłacenia. Takim są również dolegliwości, jakie dotknęły przedsiębiorcę z powodu zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych.

Aby skorzystać z umorzenia składek, przedsiębiorca musi we wniosku w sposób wyczerpujący uzasadnić okoliczności. Np. że ze względu na swoją sytuację materialną i rodzinną spowodowaną powodzią zachodzą okoliczności przemawiające za umorzeniem należności, a uregulowanie ich spowodowałoby zbyt ciężkie skutki dla niego i jego rodziny.

Ważne!

Wniosek do ZUS o rozłożenie na raty lub umorzenie składek należy wyczerpująco umotywować i wskazać, że zastosowanie ulgi jest uzasadnione stratami, jakie firma poniosła na skutek powodzi, czyli szczególnych okoliczności.

Przedsiębiorca może też złożyć wniosek o rozłożenie należności z tytułu składek na raty, czyli uiszczenie ich w dłuższym, wskazanym przez ZUS czasie bez narażania się na przymusowe ich dochodzenie w trybie egzekucji. Liczba rat ustalona przez ZUS zależy od możliwości płatniczych zobowiązanego.

Kiedy można zawiesić działalność gospodarczą

Przedsiębiorca, który nie zatrudnia żadnej osoby na etacie, może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od miesiąca do 24 miesięcy. Na-

tomiaś jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, wówczas z wnioskiem oprócz niego muszą wystąpić również wszyscy wspólnicy. Wniosek składa do ewidencji działalności gospodarczej lub do KRS, czyli do tego organu, w którym figuruje. We wniosku przedsiębiorca musi oznaczyć swoją firmę, podać numer PESEL i NIP, o ile je posiada, adres i oznaczyć miejsce zamieszkania, określić przedmiot wykonywanej działalności zgodnie z PKD, podać numer telefonu kontaktowego i poczty elektronicznej, a także dołączyć oświadczenie, że nie zatrudnia pracowników (nie bierze się pod uwagę osób zatrudnionych na podstawie umów o dzieło lub umów-zleceń, uczniów na podstawie umowy o przyuczeniu do zawodu). Przedsiębiorca we wniosku nie musi uzasadniać, dlaczego zawiesza działalność. Nie jest więc konieczne powoływanie się na straty, jakie jego firma poniosła w czasie powodzi, oraz dokumentowanie ich wielkości.

Ważne!

Organ może odmówić wpisu informacji o zawieszeniu działalności, jeżeli uzna, że przedsiębiorca nie spełnia wymogów. Przedsiębiorca może tę decyzję zaskarżyć w postępowaniu administracyjnym, a następnie do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Okres zawieszenia firmy rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, ale nie wcześniej niż w dniu złożenia tego wniosku. Natomiast trwa do dnia złożenia przez przedsiębiorcę wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej.

Gdy po upływie dwóch lat od zawieszenia działalności gospodarczej przedsiębiorca nie złoży wniosku o dokonanie wpisu o jej wznowieniu, wówczas organ wezwie go na piśmie i wyznaczy dodatkowy 30-dniowy termin na dopełnienie formalności. Po bezskutecznym upływie tego terminu wykreśli przedsiębiorcę z ewidencji.

Wzory dokumentów dla firm

Załącznik nr 1

....., dnia 2010 r.
 pieczęć wnioskodawcy
 (samorządu powiatu)

Wniosek *

o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra – na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (tj. zadania wymienione w § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie – Dz.U. nr 123, poz. 1019).

1. Nazwa programu zgodnie z naborem ogłoszonym przez ministra pracy i polityki społecznej określającym grupę beneficjentów

.....

2. Informacja o programach rynku pracy** podejmowanych w latach 2008 – 2009 na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy:

.....

.....

** przez programy rynku pracy należy rozumieć wydzielone działania finansowane w ramach środków (limitu), rezerwy Funduszu Pracy oraz współfinansowane ze środków EFS.

3. Cele i uzasadnienie planowanych działań:

.....

.....

.....

4. Okres realizacji:

.....

.....

Planowana liczba i charakterystyka osób objętych programem:

.....

.....

.....

Przewidywane efekty:

.....

.....

.....

Wnioskowana kwota ze środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra:
 (słownie złotych:)
 Kwota przypadająca na jednego uczestnika:
 (słownie złotych:)
 Aktualnie posiadany limit na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia,
 łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej zł,
 w tym:
 ustalony wg algorytmu – kryteriów sejmiku województwa zł
 środki przyznane z kwoty będącej w dyspozycji samorządu województwa zł
 środki dotychczas przyznane z rezerwy ministra zł
 inne zwiększające limit zł

Zaangażowanie i wydatkowanie środków (limitu) ustalonego na 2010 rok – do dnia złożenia wniosku o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (limit) na 2010 rok (w zł)	Zaangażowanie (rozdysonowanie) (w zł)	Faktycznie poniesione wydatki do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku (w zł)
1.	Ogółem, w tym:			
a)	na realizację programów w ramach EFS			
b)	wg algorytmu			
2.	Wskaźnik a) \ 1. x 100%			

Informacje uzupełniające zawierają – tabele 1 – 3

Tabela nr 1

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz napływ i odpływ bezrobotnych

	Wyszczególnienie	Liczba osób
1.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w dniu 31.12.2008 roku	
2.	Napływ bezrobotnych *	
3.	Odpływ bezrobotnych **	
4.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w dniu 31.12.2009 roku	

* Napływ bezrobotnych w okresie I–XII 2009 roku.

** Odpływ bezrobotnych w okresie I–XII 2009 roku.

Tabela nr 2

Efektywność realizowanych działań

Efektywność	Wskaźnik efektywności	
	w zł (na osobę)**	w procentach***
uzyskana ogółem w 2009 roku*		
przewidziana do uzyskania w ramach programu		

* przy obliczaniu efektywności działań należy wykorzystać informacje zawarte w zał. 6 „Aktywne programy rynku pracy” do formularza MPiPS-01 za 2009 rok.

** kwota wydatków FP ogółem poniesionych (wnioskowanych) na finansowanie działań przewidzianych do realizacji podzielona przez liczbę bezrobotnych lub poszukujących pracy; którzy w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu programu uzyskali (uzyskają) zatrudnienie, inną pracę zarobkową, podjęli (podejmą) działalność lub pozostaną w zatrudnieniu.

*** stopa ponownego zatrudnienia – % bezrobotnych, którzy po zakończeniu udziału w programie uzyskają zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podejmą działalność gospodarczą do liczby bezrobotnych, którzy zakończą udział w programie.

W przypadku środków dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenia stanowisk pracy oraz dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej – podać – 100%.

Tabela nr 3

Kalkulacja kosztów realizacji programu – w ramach wnioskowanych środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra

Forma aktywizacji	Liczba osób objętych aktywizacją	Okres aktywizacji w mies.*	Miesięczny** koszt aktywizacji jednej osoby (w zł)	Łączny koszt realizacji programu (zł)	Kwota posiadanych środków własnych lub partnerów (w zł)	Wnioskowana kwota z rezerwy FP (zł)
1	2	3	4	5	6	7
Program ogółem						
w tym:						
1.						
2.						

* dla refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych – należy w rubr. 3 wstawić „1” (jeden miesiąc)

** w przypadku refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych – należy podać przeciętną łączną kwotę na utworzenie jednego stanowiska pracy lub przyznaną jednemu bezrobotnemu na podjęcie działalności gospodarczej (a nie miesięczną).

Wykorzystanie limitu na aktywne formy w roku ubiegłym (2009 rok)

.....
.....

Działania planowane do kontynuacji po dniu 31 grudnia 2010 roku

.....
.....

Inne uwagi i informacje istotne dla oceny wniosku:

.....
.....
.....

Imię, nazwisko, stanowisko i nr telefonu osoby koordynującej program:

.....

.....
.....
..... podpis i pieczęć wnioskodawcy
..... (prezydenta, starosty
..... – lub z upoważnienia Dyr. PUP)

Załącznik nr 2

....., dnia 2010 r.
pieczętka wnioskodawcy
(samorządu powiatu)

INFORMACJA o zmianie przeznaczenia środków przyznanych z rezerwy ministra w 2010 roku Powiatowy Urząd Pracy w, województwo

Przesunięcia środków pomiędzy programami

Lp.	Programy realizowane w ramach zaakceptowanego wniosku			Wnioskowana zmiana		
	Realizowany program *	Forma aktywizacji	Środki (w tys. zł)	Realizowany program	Forma aktywizacji *	Środki (w tys. zł)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1						
2						
3						
4						
5						
Suma						

* Nazwa programu zgodnie z ogłoszonym przez ministra pracy i polityki społecznej naborem

Uzasadnienie dokonywanych przesunięć środków pomiędzy programami

.....
.....
.....

Nazwisko, imię, stanowisko i nr telefonu osoby (osób) koordynującej program

.....
.....
.....
.....

.....
podpis i pieczętka wnioskodawcy
(prezydenta, starosty
– lub z upoważnienia dyr. PUP)

Rolnictwo

Co należy zrobić, by nie stracić płatności bezpośrednich

Rolnicy składali wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich za 2010 r. do 17 maja br. W tym czasie w niektórych regionach Polski rosły już ziemniaki, zboża czy rzepak. Kilka dni później wielu rolników utraciło zadeklarowane we wnioskach o przyznanie płatności uprawy (grupy upraw). Kolejna fala przyszła na początku czerwca i znów zalała tysiące hektarów upraw.

Potrzebne dowody

Aby nie utracić płatności, rolnicy muszą dostarczyć dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności. W przypadku szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez powódź, obsunięcie się ziemi, takim dowodem jest np. protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody. Rolnik może także przedstawić dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych ryzyk.

Wystarczy oświadczenie

ARiMR deklaruje, że za wystarczający dowód uzna także pisemne oświadczenie zainteresowanego rolnika o wystąpieniu szkody w uprawach, które zostaną złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Dokument musi być jednak sporządzony zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej ARiMR, i potwierdzony przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie szkód może być także pisemne oświadczenie rolnika o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej na podstawie przepisów o stanie klęski żywiołowej. Szczegółowy wykaz dowodów określony został w rozporządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 12 marca 2007 r. w sprawie rodzajów dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności (Dz.U. z 2007 r. nr 46, poz. 308). Jedno jest pewne, jeśli poszkodowani rolnicy chcą zachować prawo do płatności bezpośrednich na rok 2010 w pełnej wysokości, bez jakiegokolwiek ich obniżenia, to muszą w terminie 10 dni roboczych od daty ustania powodzi na terenie, na którym jest położone ich gospodarstwo, pisemnie poinformować o zaistnieniu nadzwyczajnych okoliczności kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji

Rolnictwa. – Złożenie przez rolnika takiej informacji w wymaganym terminie spowoduje również, że rolnicy nie będą ponosili żadnych konsekwencji w przypadku przeprowadzania w ich gospodarstwach kontroli na miejscu, która stwierdza różnice pomiędzy danymi we wniosku a stanem rzeczywistym – informuje ARiMR.

Preferencyjne kredyty z ARiMR

Poszkodowani w powodzi rolnicy, którzy utracili tegoroczne plony, mogą skorzystać ze specjalnych preferencyjnie oprocentowanych kredytów na wznowienie produkcji w swoich gospodarstwach. Do oprocentowania takiego kredytu dopłaca Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dlatego jest on dużo korzystniejszy dla poszkodowanych niż dostępne kredyty komercyjne. Kredytobiorca płaci jedynie 2 proc. należnego oprocentowania w skali roku, o ile ubezpieczył przynajmniej połowę średniej rocznej produkcji lub dochodu związanego z produkcją lub niewiele ponad 3,8 proc., gdy takich umów nie zawarł. Resztę należnego oprocentowania pokrywa ARiMR. Kwota kredytu może wynosić maksymalnie 4 mln zł dla gospodarstw rolnych i 8 mln zł dla działów specjalnych produkcji rolnej. Nie jest przy tym wymagany wkład własny.

PRZYKŁAD: Czy rolnik otrzyma dodatkową pomoc

Poszkodowana przez powódź rodzina jest właścicielem gospodarstwa rolnego, które zostało zalane podczas powodzi. Czy przysługuje jej dodatkowa pomoc?

TAK. Osoby poszkodowane przez powódź, oprócz środków na remont mieszkania lub domu, mogą się ubiegać o dodatkowe pieniądze na naprawę szkód w gospodarstwie rolnym. Wysokość pomocy będzie uzależniona od wielkości gospodarstwa. 2 tys. zł otrzyma każde gospodarstwo o powierzchni do 5 ha, dla większych wsparcie wyniesie 4 tys. zł. Jej przyznanie nie będzie zależne od osiągniętych dochodów. Oprócz tego rolnicy mogą się starać o możliwość rozłożenia na raty lub przesunięcie terminu płatności związanych z ubezpieczeniem społecznym, opłatami czynszu dzierżawnego oraz mogą się ubiegać o ulgi w podatku rolnym. O pomoc będą mogli ubiegać się rolnicy, których szkody spowodowane przez powódź wyniosły ponad 30 proc. średniej rocznej produkcji rolnej.

Podstawa prawna Program pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcia się ziemi i hulanagan w 2010 roku.

Wzory wniosków i oświadczeń dla rolników

Imię i nazwisko	Miejscowość, data
Miejscowość, ulica, numer domu, kod pocztowy	
Nr identyfikacyjny producenta	
Znak sprawy (wypełnia ARiMR)	

Oświadczenie wnioskodawcy

W związku ze złożonym w dniu 2010 r. wnioskiem o przyznanie płatności za rok 2010 oświadczam, co następuje.

Następujące działki rolne, które zadeklarowano do płatności, uległy zalaniu w wyniku powodzi, która wystąpiła w maju br.:

.....

.....

.....

.....

Ponadto dołączam oświadczenia 2 świadków, niebędących domownikami, potwierdzających wystąpienie szkody w ramach upraw rolnych. Zobowiązuję się również do niezwłocznego przedłożenia w Biurze Powiatowym ARiMR innych dokumentów (dowodów) potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, jeżeli takie znajdują się w moim posiadaniu.

Potwierdzam, że znane mi są skutki składania fałszywych oświadczeń wynikające z art. 297 §1 kodeksu karnego.

.....

Podpis producenta rolnego

.....

Miejscowość, data

Wzór oświadczenia świadka

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że w gospodarstwie rolnym Pana/Pani
, w dniu/ach w niżej
 wskazanych uprawach rolnych wystąpiły szkody spowodowane działaniem siły
 wyższej lub wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności:

Uwagi

Lp.	Nazwa uprawy, w której wystąpiły szkody	Miejscowość, w której wystąpiła szkoda w uprawach

.....

Oświadczam, że znane mi są skutki składania fałszywych oświadczeń, wynikające
 z art. 297 §1 kodeksu karnego (Dz.U. z 1997 r. nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

Imię i nazwisko składającego
oświadczenie

Nazwa i nr dokumentu potwier
dzającego tożsamość

Miejsce zamieszkania
(miejscowość, ulica i numer domu)

Data i czytelny podpis
składającego oświadczenie

Odbudowa zniszczeń

Uproszczone procedury

Na terenach zniszczonych powodzią zarówno samorządy, jak i ich mieszkańcy będą mogli skorzystać z uproszczonych procedur budowlanych. Przystąpienie do odbudowy zniszczonych obiektów będzie możliwe już po dokonaniu zgłoszenia. Z kolei pozwolenie na budowę trafi do inwestora po dwóch tygodniach od złożenia odpowiedniego wniosku.

Ważne!

Z uproszczonych procedur będą mogli skorzystać mieszkańcy gmin, które znajdują się w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie gmin i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu.

Do zaktualizowanego w kwietniu wykazu ponad 450 jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarach wystąpiły szkody będące następstwem zdarzeń o charakterze klęsk żywiołowych mających miejsce w 2008 r., w 2009 r. i w styczniu 2010, dołączono kilkaset kolejnych jednostek samorządu terytorialnego poszkodowanych przez majową i czerwcową powódź.

Znowelizowane rozporządzenie umożliwi skorzystanie z uproszczonych procedur postępowania przed organami administracji architektoniczno-budowlanej, które są przewidziane w ustawie z 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. nr 84, poz. 906). Przepisy tej ustawy określają szczególne procedury postępowania ze zniszczonymi obiektami budowlanymi.

Zamiast planu szkic i rysunek

Przed wszystkim rozwiązania zawarte w tym akcie wyłączają stosowanie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym czy prawa budowlanego w odniesieniu do obiektów budowlanych, które będą objęte jej działaniem. W konsekwencji nie tylko mieszkańcy gmin i miast dotkniętych powodzią, ale również jednostki samorządu terytorialnego znajdujące się w wykazie szefa rządu, nie muszą zgłaszać remontów budynków o kubaturze mniejszej niż 1 tys. m sześc. i nie wyższych niż 12 m. Takie same zasady mają zastosowanie do obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolną i innych, do których budowy normalnie potrzebne jest zgłoszenie (wykaz wszystkich takich obiektów zawiera art. 29 ust. 1 prawa budowlanego). Bez zgłoszenia gminy

SZYBKIE PROCEDURY BUDOWLANE

Nie wymaga zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej remontu uszkodzonych w wyniku działania żywiołu:

- obiektów liniowych, z wyjątkiem linii kolejowych,
- budowli regulacyjnych na wodach oraz urządzeń wodnych,
- obiektów budowlanych o kubaturze mniejszej niż 1000 m sześć. i nie wyższych niż 12 m nad poziomem terenu,
- innych obiektów budowlanych wymienionych w art. 29 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane.

Uzyskania pozwolenia na budowę nie wymaga odbudowa zniszczonych w wyniku działania żywiołu:

- obiektów liniowych, z wyjątkiem linii kolejowych o znaczeniu państwowym, określonych na podstawie ustawy o transporcie kolejowym,
- budowli regulacyjnych na wodach oraz urządzeń wodnych.

będą mogły też prowadzić remonty budowli regulacyjnych na wodach oraz urządzeń wodnych, a także obiektów liniowych (np. dróg). Tutaj wyjątek stanowią linie kolejowe. W ich przypadku stosowanie uproszczonych procedur jest niedopuszczalne. Oznacza to konieczność zachowania normalnego toku postępowania.

Według uproszczonych procedur będą prowadzone nie tylko remonty zniszczonych domów czy obiektów publicznych, ale także ich odbudowa. Wystarczy, że właściciel zgłosi zamiar odbudowy staroście i odczeka siedem dni. Jeżeli w tym terminie starosta nie zgłosi swojego sprzeciwu, to inwestor będzie mógł przystąpić do prac. Do ich wykonania nie będzie potrzebny projekt budowlany, bowiem można będzie je prowadzić na podstawie szkiców i rysunków.

Kiedy potrzebna decyzja

Właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej będzie mógł nałożyć na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę określonego obiektu budowlanego czy też zgłoszenia wykonania określonych robót budowlanych tylko w wyjątkowych przypadkach. Stanie się tak, gdy budowa lub roboty budowlane mogą naruszać ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować:

- zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia,
- pogorszenie stanu środowiska lub dóbr kultury,
- pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych,
- wprowadzenie, utrwalenie albo zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Natomiast w sytuacji, gdy dany obiekt nie spełnia wymagań umożliwiających przystąpienie do inwestycji bez pozwolenia na budowę (np. ma powierzchnię powyżej 1 tys. m sześć.), dokument ten będzie wydawany dużo szybciej. To znaczy, że na jego wydanie nie trzeba będzie czekać aż 30 dni – jak ma to miejsce w normalnej procedurze – ale maksymalnie tylko dwa tygodnie od dnia złożenia wniosku. Co więcej, decyzja ta od razu będzie miała rygor natychmiastowej wykonalności, a więc inwestor nie będzie musiał czekać aż 14 dni na jej uprawnomocnienie, tylko od razu będzie mógł przystąpić do prac. Do wniosku o pozwolenie na budowę, dotyczącego obiektu budowlanego zniszczonego w wyniku działania żywiołu, należy dołączyć projekt architektoniczno-budowlany oraz szkic usytuowania obiektu, sporządzony w sposób, który nie narusza ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o ile taki plan istnieje.

Równocześnie do użytkowania obiektu budowlanego, na odbudowę którego jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić niezwłocznie po zawiadomieniu właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej o zakończeniu odbudowy. Do takiego zawiadomienia dołącza się:

- oryginał dziennika budowy,
- oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonanej odbudowy obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym, przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami, protokoły badań i sprawdzeń,
- powykonawczą inwentaryzację geodezyjną.

Ważne!

Uprozczone procedury budowlane będą obowiązywały na terenach powodziowych przez rok. Inwestorzy, którzy rozpoczną roboty po upływie tego terminu, będą musieli dopełnić wszystkich formalności, które normalnie nakłada prawo budowlane.

PRZYKŁAD: Czy muszę mieć pozwolenie na budowę

W wyniku powodzi mam zalany dom. Woda opada, ale budynek będę musiał niemal całkowicie rozebrać i zbudować od nowa. Czy w takiej sytuacji ponownie muszę ubiegać się o pozwolenie na budowę?

Jeżeli zniszczony przez powódź dom znajduje się na terenach np. Dolnego Śląska czy Małopolski, to nie w każdym przypadku trzeba ponownie ubiegać się o pozwolenie na budowę. Rząd rozszerzył bowiem listę gmin i miejscowości, w których stosuje się uproszczone zasady odbudowy. Nowelizacja rozporzą-

dzenia dodaje nowy załącznik z wykazem miejscowości, które ucierpiały w wyniku tegorocznej powodzi. W tych rejonach zastosowanie będą miały przepisy ustawy z 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. nr 84, poz. 906).

Zgodnie z tymi regulacjami nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę odbudowa zniszczonych w wyniku działania żywiołu obiektów budowlanych o kubaturze mniejszej niż 1000 m sześc. i nie wyższych niż 12 m nad poziomem terenu. W tej kategorii powinna się mieścić większość domów jednorodzinnych. Jednak odbudowa zniszczonego przez powódź domu wymaga zgłoszenia we właściwym starostwie powiatowym. Z tego wymogu zwolnione są jednak zniszczone budynki gospodarcze lub obiekty znajdujące się na działkach siedliskowych.

Takie uproszczone i szybsze procedury mają zastosowanie w sumie na obszarze wielu gmin łącznie w dziewięciu województwach – świętokrzyskim, śląskim, mazowieckim, łódzkim, małopolskim, dolnośląskim, podkarpackim, kujawsko-pomorskim, lubelskim.

Podstawa prawna Ustawa z 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. nr 84, poz. 906).

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 16 listopada 2009 r. w sprawie gmin i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. nr 193, poz. 1492 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy remont budynków wymaga zgłoszenia

Powódź wdarła się do mojego domu. Zalany został parter. Budynek nie jest uszkodzony, jednak wymaga remontu. Czy w takiej sytuacji muszę zgłaszać do nadzoru budowlanego potrzebę wykonania prac remontowych?

Wszystko zależy od regionu, w którym znajduje się budynek. Rząd jednak objął zalane tereny specjalnym pakietem ułatwień. Nowelizacją rozporządzenia w sprawie gmin i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszko-

dzonych w wyniku działania żywiołu, wprowadzono załącznik z listą gmin, w których remonty nie będą wymagały zgłoszenia w starostwie. Jednak aby nie trzeba było zgłaszać prac remontowych, budynek musi spełniać pewne kryteria. Jego kubatura nie może przekraczać 1000 m sześć., a wysokość 12 m. Podobnie jest w przypadku np. uszkodzonych urządzeń wodnych, o ile nie wymagają one całkowitej odbudowy. Zgłoszenia nie trzeba dokonywać w przypadku remontów rolniczych obiektów gospodarczych, parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy do 35 mkw. Podobnie jest w przypadku wiat i altan czy przydomowych ogrodów zimowych.

Podstawa prawna Ustawa z 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. nr 84, poz. 906).
Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 16 listopada 2009 r. w sprawie gmin i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. nr 193, poz. 1492 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Kto usunie zniszczenia w lokalu użytkowym

Powódź zniszczyła lokal użytkowy, którego jestem właścicielem. Przed powodzią go wynajmowałem, teraz lokal wymaga kapitalnego remontu i dużych nakładów finansowych. Czy dotychczasowy najemca może ode mnie żądać, żebym przywrócił lokalowi stan sprzed powodzi?

NIE. Wynajmujący powinien wydać najemcy lokal w stanie przydatnym do umówionego użytku i utrzymywać go w takim stanie przez czas trwania najmu. Jeśli jednak w czasie trwania umowy najmu lokal został zniszczony z powodu okoliczności, za które wynajmujący odpowiedzialności nie ponosi, to nie ma on też obowiązku przywrócenia go do stanu poprzedniego. Po powodzi remont zniszczonych obiektów może trwać miesiącami i być bardzo kosztowny. Niektóre z nich czeka rozbiórka. Trudno więc wymagać od właściciela, żeby na żądanie najemcy przywrócił lokal do stanu poprzedniego.

Podstawa prawna Ustawa z 24 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Utrata dokumentów

Dowód osobisty w przyspieszonym trybie

Podczas powodzi wielu Polakom przepadły dokumenty. W takiej sytuacji najpilniejszą sprawą jest uzyskanie nowego dowodu osobistego. Powodzianie otrzymają je w pierwszej kolejności i nie będą ponosili opłat (od 1 stycznia 2010 r. dokumenty tożsamości wydaje się nieodpłatnie).

Już podczas szkód wyrządzonych przez pierwszą majową falę Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zwróciło się do dyrektorów wydziałów spraw obywatelskich i cudzoziemców urzędów wojewódzkich, aby gminy priorytetowo rozpatrywały wnioski powodzian w sprawie utraconych dowodów osobistych, a w razie konieczności dołączenia do nich odpisów skróconego aktu stanu cywilnego (aktu urodzenia lub aktu małżeństwa) udzielały im niezbędnej pomocy w otrzymaniu go z innej gminy. Gdy dane w dowodzie nie uległy zmianie, a w dokumentacji znajdują się odpisy akt stanu cywilnego, to wówczas powodzianin nie musi ich ponownie składać.

Ważne!

Powodzianie muszą złożyć wniosek o wydanie nowego dokumentu w gminie właściwej ze względu na miejsce pobytu stałego lub czasowego i dołączyć do niego dwie wyraźne i jednakowe fotografie o wymiarach 35 x 45 mm, które odzwierciedlają aktualny wizerunek wnioskodawcy.

Należy pamiętać, że na zdjęciu do dowodu nie można mieć nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami, a głowa musi być ukazana w pozycji lewego półprofilu i z widocznym lewym uchem z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy. Gdy ktoś nosi nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania, to wówczas może dołączyć fotografie z takim nakryciem i dołączyć zaświadczenie o przynależności do wspólnoty wyznaniowej. Również osoba z wadami wzroku może być na fotografii w okularach z ciemnymi szklami pod warunkiem, że dołączy do wniosku orzeczenie o niepełnosprawności.

Warto pamiętać, że powodzianin, by pobrać pieniądze z własnego banku, nie musi mieć dowodu czy kart płatniczych. – Przy zachowaniu elementarnych zasad bezpieczeństwa banki traktują indywidualnie sprawę każdego powodzianina. Wypłacą mu pieniądze na przykład wówczas, gdy udowodni on swoją tożsamość zaświadczeniem z gminy albo przedstawi świadków, którzy ja potwierdzą – tłumaczy Jerzy Bańka ze Związku Banków Polskich.

PRZYKŁAD: Czy trzeba zgłosić utratę dowodu osobistego

W trakcie ewakuacji został zagubiony dowód osobisty. Czy trzeba zgłosić ten fakt i co jest potrzebne do wyrobienia nowego dowodu osobistego?

Każdy ma obowiązek zawiadomić najbliższy urząd gminy o zaginięciu dowodu osobistego. Trzeba to uczynić jak najszybciej. Wówczas gmina wyda zaświadczenie o utracie dowodu osobistego. W przypadku zgłoszenia w innej gminie niż ta, w której jest się zameldowanym, urząd przyjmujący zgłoszenie powiadomi właściwy urząd ze względu na miejsce zamieszkania danej osoby. Trzeba także jak najszybciej wystąpić o wydanie nowego dokumentu. Do tego konieczne będzie wypełnienie odpowiedniego wniosku, dwóch wyraźnych i jednakowych fotografii o wymiarach 35 x 45 mm. Muszą one odzwierciedlać obecny wizerunek osoby, która występuje o nowy dokument. Ponadto konieczne jest przedstawienie odpisu skróconego aktu małżeństwa, a w przypadku osób, które nie wstąpiły w związek małżeński, dołącza się odpis skróconego aktu urodzenia. Od początku 2010 roku wymiana dowodu osobistego jest bezpłatna. W sytuacji, gdy ktoś znajduje dowód osobisty innej osoby, to trzeba niezwłocznie przekazać dokument do najbliższego urzędu gminy lub na policję. Za zatrzymanie cudzego dowodu osobistego grozi kara ograniczenia wolności do 1 miesiąca albo kara grzywny do 5 tys. zł.

Podstawa prawna Ustawa z 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 993 z późn. zm.).

ZUS odtworzy dane

Poszkodowani, którym powódź zniszczyła dokumenty i dane potrzebne do rozliczania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, mogą wystąpić do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ich odtworzenie.

Każdy poszkodowany, będący płatnikiem ZUS, może złożyć wniosek o wydanie kopii danych, które są przechowywane w bazie danych Zakładu. W tym celu należy złożyć wizytę w placówce ZUS lub skontaktować się z infolinią Zakładu i podać dane identyfikacyjne płatnika oraz poinformować o szczególnej sytuacji, która stała się przyczyną utraty danych.

Ważne!

0 801 410 410 to numer telefonu, pod który można dzwonić do ZUS w celu odtworzenia dokumentów. Telefon jest czynny w dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 15.00.

Po przyjęciu wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odtworzy zniszczone w powodzi dane i wyda je płatnikom w postaci plików elektronicznych, w formacie KEDU. Następnie pracownik Zakładu uzgodni telefonicznie termin przekazania nośnika danych. Odbierając pliki, płatnik musi wylegitymować się dowodem osobistym. Jeżeli będzie je odbierała osoba upoważniona, to powinna przedstawić również pisemne pełnomocnictwo do działania w imieniu płatnika.

Ci, którzy nigdy nie przekazywali dokumentów w formie elektronicznej, a utracili w powodzi dokumenty papierowe, mogą również wystąpić o pliki KEDU. W tym celu muszą skorzystać z programu „Płatnik”, który mogą pobrać ze strony internetowej ZUS lub otrzymać bezpłatnie w najbliższej placówce Zakładu.

Jak zaznaczyła dyrektor departamentu obsługi klientów w centrali ZUS Grażyna Lisowska, Zakład nie ma możliwości wygenerowania plików z danymi od ręki. – Będziemy to robić bezzwłocznie, ale prosimy płatników o wcześniejsze zgłaszanie takich potrzeb – dodała.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował, że w terenowych jednostkach Zakładu możliwe jest też odtworzenie i bezzwłoczne wydanie wyciągu z Centralnego Rejestru Ubezpieczonych, zawierającego wyłącznie dane identyfikacyjne i adresowe płatnika. Musi on jedynie zgłosić taką prośbę.

Odtworzenie akt sądowych

W razie zalania, podtopienia i zniszczenia w całości lub części akta sądowe mogą zostać odtworzone po przeprowadzeniu postępowania przez sąd. Gdy utrata akt nastąpiła na skutek działania siły wyższej, czyli na przykład powodzi, sąd wszczyna postępowanie na wniosek. Może jednak wszcząć je z urzędu, jeżeli sprawa, której akta zaginęły lub uległy zniszczeniu, była wszczęta lub mogła zostać wszczęta z urzędu.

Kto może zażądać

W przypadku zaginięcia albo zniszczenia akt w sprawie cywilnej prawomocnie zakończonej wszczyna się postępowanie w sprawie odtworzenia orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie oraz tej części akt, która jest niezbędna do ustalenia jego treści oraz do wznowienia postępowania.

Odtworzenia akt może żądać strona, uczestnik postępowania lub interwenient. W tym celu należy złożyć wniosek w sądzie, w którym sprawa ostatnio się toczyła. Gdy był to sąd drugiej instancji lub Sąd Najwyższy, to odtworzeniem akt zajmie się sąd pierwszej instancji. Wyjątek ma miejsce tylko wówczas, gdy chodzi

o odtworzenie akt tylko drugiej instancji lub Sądu Najwyższego. Natomiast postępowanie w sprawie akt sprawy prawomocnie zakończonej przeprowadza sąd, w którym toczyła się sprawa w pierwszej instancji.

Ważne!

Z wnioskiem o odtworzenie akt można wystąpić w ciągu trzech lat od zniszczenia (gdy sprawa była w toku) albo dziesięciu lat (gdy chodzi o akta sprawy prawomocnie zakończonej). Jednakże te ograniczenia nie dotyczą akt o prawa stanu.

We wniosku o odtworzenie akt dokładnie określa się sprawę i dołącza się do niego wszystkie urzędowo poświadczone odpisy, które posiada wnioskodawca. Powinien on również wskazać wszystkie znane mu miejsca, w których znajdują się odpisy i dokumenty. Dalsza procedura po złożeniu wniosku przebiega w następujący sposób:

- przewodniczący wzywa osoby, organy administracji publicznej lub instytucje wskazane we wniosku oraz znane sądomi urzędowo do złożenia w urzędowym terminie poświadczonych urzędowo odpisów dokumentów, które są w ich posiadaniu, albo do oświadczenia, że ich nie posiadają,
- osoby, które nie uczyniły zadość wezwaniu, sąd może ukarać grzywną, gdy wezwana była osoba prawna lub organizacja, to zostaje ukarany grzywną jej kierownik albo pracownik, który miał obowiązek zastosować się do wezwania.
- złożone urzędowo poświadczone podpisy przewodniczący dołącza do akt.

Kiedy sąd wezwie obie strony

Gdy nie można wykorzystać tego trybu do odtworzenia akt, przewodniczący wzywa obie strony do złożenia wszelkich dokumentów, które mogą być pomocne przy ich odtworzeniu. Są to np.: dokładne oświadczenia co do treści zniszczonych pism i dowodów na zawarte w nich stwierdzenia, a nawet prywatne odpisy, inne pisma i notatki. Dodatkowo sąd z urzędu przeprowadza dochodzenie i uwzględnia okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla ustalenia treści zniszczonych akt. Co do treści akt może w charakterze świadków przesłuchać sędziów, prokuratorów, protokolantów, pełnomocników stron oraz inne osoby, które uczestniczyły w tym postępowaniu.

Natomiast po przeprowadzonym postępowaniu sąd wydaje postanowienie, w którym orzeka, w jaki sposób i w jakim zakresie zaginione akta mogą być odtworzone, bądź stwierdza, że odtworzenie akt nie jest możliwe. Sprawa może zostać ponownie wszczęta wówczas, gdy akta nie mogą być odtworzone albo zostały odtworzone w części niewystarczającej do dalszego postępowania.

Odszkodowania

Pozew do sądu o odszkodowanie od Skarbu Państwa

Poszkodowany mieszkaniec gminy dotkniętej podtopieniami i powodzią może wystąpić do sądu z pozwem przeciwko Skarbowi Państwa o odszkodowanie za utracone mienie ruchome. Musi spełnić tylko jeden warunek – udowodnić, że urzędnicy zbyt późno poinformowali go o nadchodzącej fali i dlatego nie zdążył usunąć dobytku oraz zwierząt.

Jak wygląda procedura

Powodźnianin, który na skutek podtopienia lub zalania utracił dobytek, zwierzęta i mienie ruchome, powinien ustalić przynajmniej w przybliżeniu wymiar szkody i domagać się od Skarbu Państwa odszkodowania. Jego roszczenia mogą dotyczyć tylko mienia ruchomego, natomiast nie strat wyrządzonych przez powódź w nieruchomościach. Powód? Gdyby poszkodowany został w porę poinformowany o zbliżającej się wielkiej fali, to mógłby uratować tylko majątek ruchomy.

Ważne!

Powodźnianin w zależności od wysokości roszczenia składa pozew do sądu rejonowego albo okręgowego. Jeżeli domaga się odszkodowania nieprzekraczającego 75 tysięcy złotych, to wówczas sprawę w pierwszej instancji rozpoznaje sąd rejonowy. W razie żądania odszkodowania przekraczającego 75 tysięcy złotych w pierwszej instancji orzeczenie w jego sprawie wyda sąd okręgowy.

W pozwie należy zawsze wskazać żadaną kwotę i określić, za jaki okres pozwany domaga się zasądzenia od niej odsetek. Na przykład może to być dzień wniesienia pozwu. Powodźnianin musi też uzasadnić swoje żądanie. W tym celu powinien podać, jaki dobytek i zwierzęta zginęły podczas powodzi, oraz określić ich wartość. A ponieważ poszkodowany z reguły nie dysponuje żadnymi rachunkami, fakturami i innymi dowodami potwierdzającymi zakup tych rzeczy za określoną kwotę, to sąd orzekając o wysokości odszkodowania, prawdopodobnie przyjmie rynkową wartość – aktualną na danym terenie – tych rzeczy i dobytku.

Udowodnić winę urzędnikom

Aby otrzymać odszkodowanie, powód musi udowodnić, że do szkody doszło z winy urzędników (np. podlegających wojewodzie, który był przewodniczącym Wojewódzkiego Komitetu Przeciwpowodziowego). Musi wykazać, że zbyt póź-

no poinformowali go o zbliżającej się wielkiej fali albo w ogóle go nie ostrzegli. Tymczasem gdyby w porę uzyskał takie informacje, to zdążyłby wywieźć dobytek i zwierzęta i w ten sposób uniknąć strat. Na potwierdzenie tego faktu może powołać się na dowody z zeznań świadków.

Powodźnianin powinien udowodnić przed sądem, że pozwany dopuścił się zaniedbań lub zawinionych działań, co spowodowało szkodę w mieniu. Aby wygrać sprawę, musi wykazać, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy między powstałą szkodą a działaniem pozwanej strony.

Zwolnienie z opłat

By nie płacić kosztów sądowych, powodźnianin powinien dołączyć do pozwu prośbę o zwolnienie z nich. Do wniosku powinien dołączyć oświadczenie o swoim stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Może też ubiegać się o przyznanie mu adwokata lub radcy prawnego z urzędu. Wtedy prośbę dotyczącą zwolnienia od kosztów i przyznania profesjonalnego pełnomocnika zawiera w jednym piśmie, do którego wystarczy dołączyć tylko jedno oświadczenie majątkowe.

Odszkodowanie za mienie od ubezpieczyciela

Osoba poszkodowana przez powódź, która wykupiła polisę przewidującą odszkodowanie za szkody spowodowane klęskami żywiołowymi lub polisę od wszystkich ryzyk, ma prawo do odszkodowania od towarzystwa ubezpieczeń. Nawet jeżeli już po pierwszej powodzi złożyła wniosek o wypłatę odszkodowania, to w razie dalszych zniszczeń mienia spowodowanych przez tzw. drugą falę powodziową może ponownie wystąpić o wyliczenie i przyznanie jej dopłaty. Aby otrzymać drugie odszkodowanie, zalany ponownie powodźnianin musi zgłosić ubezpieczycielowi drugą szkodę i dokładnie opisać, na czym ona polega, a niewykorzystana jeszcze przez niego pozostała suma na polisie musi wystarczyć na pokrycie przynajmniej części należnej wypłaty.

Ważne!

Obie szkody spowodowane powodzią ubezpieczyciele traktują jako dwa różne zdarzenia i dlatego poszkodowany musi wskazać inne straty, niż opisał w pierwszym zgłoszeniu.

I tak gdy podczas pierwszego podtopienia nieruchomości zalany został tylko parter domu jednorodzinnego, a dopiero druga fala powodziowa zalała piętro tego samego budynku, to wówczas występują dwie różne szkody. Ubezpieczony musi je zgłosić odrębnie. Najczęściej między jednym a drugim zalaniem budynku wła-

ściel nie zdążył przeprowadzić żadnych napraw i prac remontowych. Dlatego w razie ponownego podtopienia ubezpieczyciel przyjmuje, że dodatkowe straty wystąpiły tylko w tej części budynku, gdzie wcześniej nie dotarła woda.

Aby otrzymać dodatkową wypłatę odszkodowania, nie wystarczy wykazać, że wystąpiły dodatkowe szkody. Suma ubezpieczenia wskazana na wykupionej polisie musi wystarczyć na pokrycie obu wypłat. Gdy na przykład suma ubezpieczenia na polisie wynosiła 100 tys. złotych, a wysokość pierwszej szkody została ustalona na 70 tys. złotych, to wówczas z tej samej polisy druga szkoda powinna zostać pokryta najwyżej do 30 tys. złotych, nawet gdyby faktycznie była znacznie wyższa.

Do takich ograniczeń w wypłacie nie dojdzie wówczas, gdy w okresie między ustaleniem wysokości pierwszego odszkodowania a wystąpieniem drugiej szkody ubezpieczony doubezpieczy się, czyli dopłaci do wykupionej wcześniej polisy.

PRZYKŁAD: Kiedy mogę liczyć na odszkodowanie

Pilnie potrzebuję pieniędzy z ubezpieczenia na remont zalanego przez powódź domu. Czy jest szansa, że pieniądze otrzymam szybko? Czy zakład ubezpieczeniowy ma podstawę do odmówienia wypłaty odszkodowania?

Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego pieniądze z ubezpieczenia osoba poszkodowana powinna dostać najpóźniej w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Jest to jednak maksymalny termin i zazwyczaj pieniądze szybciej trafiają do poszkodowanych.

Co do zasady odszkodowanie wypłacane jest na podstawie kosztorysów czy przedstawionych rachunków. Jednak są one też wypłacane po oszacowaniu strat przez rzeczoznawcę. Zdarza się, że ubezpieczyciel nawet bez wstępnych szacunków wypłaca zaliczkę w niewielkiej wysokości. Jeżeli ktoś nie podejmował żadnych starań w celu zabezpieczenia mienia, to ubezpieczyciel może obniżyć wysokość odszkodowania. Podobnie jest, gdy ktoś celowo doprowadził do szkody. Jednak nie może być mowy o takim działaniu w przypadku żywiołu, jakim jest powódź.

Podstawa prawna Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny
(Dz.U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Takie same uprawnienia co do wypłaty dodatkowego odszkodowania przysługują również powodziarzom, którzy przy składaniu pierwszego wniosku o wypłatę ze względu na niewielką szkodę skorzystał z tzw. uproszczonej procedury.

Tę procedurę stosuje większość ubezpieczycieli i polega ona na tym, że ubezpieczony przez telefon zgłasza przedstawicielowi towarzystwa ubezpieczeń szkodę i określa jej rozmiar. Natomiast likwidator w razie wątpliwości zadaje mu telefonicznie dodatkowe pytania, ale nawet nie przyjeżdża do podtopionej nieruchomości, aby obejrzeć skutki zalania. Na przykład taką uproszczoną procedurę stosuje PZU przy wypłacie powodzianom odszkodowań nieprzekraczających 3 tysięcy złotych.

Odszkodowanie za pojazd

Nie tylko powodzianin, lecz każda osoba posiadająca ubezpieczenie autocasco (AC) otrzyma odszkodowanie za uszkodzenia samochodu, które powstały w wyniku powodzi i podtopienia. Autocasco jest dobrowolnym ubezpieczeniem pojazdów od skutków zniszczenia i kradzieży, którego zakres jest ustalany indywidualnie w tzw. ogólnych warunkach ubezpieczeń. Najczęściej obejmuje ono również szkody spowodowane zdarzeniami losowymi, między innymi powodzią i innymi żywiołami.

– Wykupując polisę obejmującą taki zakres szkód, posiadacz samochodu nie musi nabywać jeszcze dodatkowo specjalnego pakietu powodziowego – tłumaczy Magdalena Olborska z biura prasowego PZU i PZU Życie. Niektórzy ubezpieczyciele oferują rolnikom również dobrowolne ubezpieczenia mienia ruchomego gospodarstw rolnych. Posiadacz takiej polisy może liczyć na odszkodowanie także w razie podtopienia maszyn rolniczych czy traktorów.

Powodzianin nie musi zgłaszać strat osobiście w placówce ubezpieczyciela, ale może to zrobić przez internet albo dzwoniąc na infolinię. Natomiast posiadacze obowiązkowego ubezpieczenia OC nie mają możliwości pokryć z tej polisy szkód w samochodzie wywołanych przez powódź i podtopienie. Odszkodowania za zniszczony samochód powodzianin nie otrzyma również w razie ubezpieczenia wyłącznie nieruchomości i mienia ruchomego, ponieważ te polisy nie obejmują pojazdu, który na przykład stał obok domu i został razem z nim zalany.

Wzory pozwów i pism

Wzór pozwu o odszkodowanie od Skarbu Państwa

Warszawa 21 czerwca 2010 r.

Sąd Rejonowy
w
II Wydział Cywilny

Powód:

Jan Lin
zam. w
ul.

Pozwany:

Filip Sępiński
wojewoda
z siedzibą w
ul.

Wartość przedmiotu sporu:
50 tysięcy zł

Pozew o odszkodowanie

Wnoszę o:

zasądzenie odszkodowania w wysokości 50 tysięcy złotych od pozwanego wojewody, który był przewodniczącym komitetu przeciwpowodziowego w tym czasie, gdy w miejscowości, w której mieszkam, wystąpiła powódź, zalała mój dom i zniszczyła budynki gospodarcze oraz spowodowała śmierć zwierząt: dwóch krów, konia i pięciu owiec. zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności ponadto wnoszę o wezwanie na rozprawę świadków i przesłuchanie ich: Wandy Orłowskiej zam. Józefa Fika zam.

Uzasadnienie

Dnia 15 maja 2010 r. została zalana wieś, w której mieszkam, ponieważ uznano, że należy skierować na nią wodę z rzeki, aby uratować dwa sąsiednie duże miasta. Taką decyzję podjął wojewoda, który był szefem komitetu przeciwpowodziowego. Urzędnicy zatrudnieni w Komitecie przeciwpowodziowym, którzy wiedzieli, że nasza wieś zostanie zalana, wcześniej nie uprzedzili nas o tym. Wiedząc wcześniej o zalaniu miejscowości, mieszkańcy mogli ewakuować swój dobytek, a przede wszystkim cenniejsze przedmioty i zwierzęta. W ten sposób uniknęliby szkód.

Dowód:

zeznania świadków

Dobytek i zwierzęta, które zginęły w moim gospodarstwie podczas powodzi, dokładnie opisałem w piśmie dołączonym do pozwu. Wartość utraconych rzeczy oceniłem według cen rynkowych, ponieważ podczas powodzi straciłem rachunki i faktury.

Dowód:

pismo z wyszczególnieniem strat

Z uwagi na powyższe moje roszczenie jest uzasadnione

.....
Jan Lin

(własnoręczny podpis)

Załączniki:

pismo z wyszczególnieniem strat

odpis pozwu i załącznika

Wzór pisma

Warszawa, 22 czerwca 2010 r.

Poszkodowany:

Maciej Bąk

zam. Dobra Wola Rzeszowska
woj. podkarpackie

Do

Centrum Likwidacji Szkód PZU SA
Rzeszów, ul.**Zgłoszenie drugiej szkody i wnioszek o wyliczenie i przyznanie dopłaty**

Zgłaszam drugą szkodę, która powstała w moim mieniu na skutek drugiej fali powodzi i proszę o ustalenie zakresu strat i przyznanie dopłaty do wcześniej wyliczonej kwoty odszkodowania. Pierwsza fala powodzi, która na początku maja podtopiła moją wieś, gdy wylały dopływy Wisły, przerywając wały przeciwpowodziowe, spowodowała zalanie parteru mojego domu. Zniszczeniu uległy trzy izby znajdujące się na parterze. Nie zdążyłem przeprowadzić napraw i prac remontowych, gdy druga fala powodziowa spowodowała zalanie pierwszego piętra. Dodatkowe straty wystąpiły więc w tej części, gdzie wcześniej nie dotarła woda.

Informuję, że we wrześniu 2009 r. wykupiłem polisę, a po oszacowaniu szkód spowodowanych pierwszą falą na polisie pozostała jeszcze niewykorzystana kwota. Proszę o pokrycie z niej drugiego odszkodowania.

.....
Maciej Bąk

(własnoręczny podpis)

Wzór pisma

Warszawa, 22 czerwca 2010 r.

Poszkodowany:
Józef Gil
zam. Nowa Wieś 18
woj. lubelskie
Do
Centrum Likwidacji Szkód PZU SA
Lublin, ul.

Zgłoszenie zalania samochodu

Zwracam się o wypłatę odszkodowania za zniszczony samochód marki Toyota Yaris, rocznik 2008, który został uszkodzony na skutek zalania i podtopienia podczas powodzi w maju 2010 r., gdy wylała Wisła, przerywając wały przeciwpowodziowe i zalała moją wieś. Zniszczeniu uległa tapicerka oraz silnik. Została też wgnieciona przednia część karoserii.

Samochód był objęty dobrowolnym ubezpieczeniem autocasco (AC), które wykupiłem 12 października 2009 r. na okres jednego roku. Numer polisy:

.....
Józef Gil
(własnoręczny podpis)

Bezpieczeństwo sanitarne

W czym pomoże sanepid

Główny inspektorat sanitarny zapewnia, że na terenach popowodziowych monitorowana jest jakość wody w ujęciach i studniach, co ma przeciwdziałać epidemii. Inspekcja sanitarna nie ma obowiązku wykonania prac uzdatniających wodę. Tymczasem zanieczyszczone studnie muszą zostać. O tym, jak należy to zrobić, właściciele i użytkownicy studni dowiedzą się w powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych. Tam też otrzymają za darmo odpowiednie środki chemiczne i instrukcje postępowania z nimi. I tak do dezynfekcji studni o średnicy 80 cm trzeba użyć jedną szklankę wapna chlorowanego na każdy metr głębokości wody. Wodę z danego ujęcia można zacząć spożywać dopiero wówczas, gdy po wykonaniu dezynfekcji inspekcja sanitarna przeprowadzi badanie, które potwierdzi, że woda z danego źródła nie zagraża zdrowiu ludzi i zwierząt.

Do jej ustawowych zadań inspekcji sanitarnej (Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Dz.U z 2006 r. nr 122, poz. 851 z późn. zm.) należy nie tylko monitorowanie jakości wody w ujęciach i studniach, ale także informowanie społeczeństwa o zagrożeniach i zasadach postępowania w sytuacji np. zagrożenia epidemiologicznego. Służby sanitarne szczepią także przeciw tężcowi. Bezpłatna akcja szczepień dotyczy tylko osób z grupy ryzyka (np. wolontariuszy pracujących np. przy umocnieniach wałów przeciwpowodziowych). Poza stałe osoby, które chcą się zaszczepić, muszą zapłacić 35 zł. Jednak szczepienie jest przydatne, gdy ktoś nie miał go wcześniej lub upłynął długi, co najmniej 10-letni okres od ostatniego szczepienia. Dzieci do 18. roku życia są szczepione aż trzykrotnie.

Podstawa prawna Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 122, poz. 851 z późn. zm.).

JAK POBIERAĆ WODĘ DO BADAŃ

- Ze studni pobiera się wodę za pomocą pojemnika przeznaczonego tylko do wody.
- Trzy pierwsze wiadra wody należy wylać, natomiast dopiero z czwartego należy przelać ją do czystego pojemnika.
- Przy nalewaniu nie wolno dotykać butelki brzegiem wiadra.
- Nie wolno też zanurzać butelki w wiadrze, aby z niego pobrać wodę.
- Pobrane próbki należy dostarczyć niezwłocznie do laboratorium.

Właściciel posesji na swój koszt musi usunąć naloty mułu

Przywrócenie porządku i utrzymanie czystości należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Na terenie każdej gminy obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku, który uchwała rada gminy. Określa on między innymi zasady uprzątnięcia błota, nalotów mułu, zwłok zwierząt i innych zanieczyszczeń z częściach nieruchomości służących do użytku publicznego.

Natomiast obowiązek przywrócenia porządku na prywatnych posesjach i chodnikach do nich przylegających mają ich właściciele, współwłaściciele, użytkownicy wieczystości, jednostki organizacyjne i osoby posiadające dane nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także podmioty władające nieruchomością. Z kolei skutki zalania z terenów budów będą musieli usunąć wykonawcy robót budowlanych, a z drogi publicznej zarządcy drogi. Jeżeli zarząd drogi pobiera opłaty za postój i parkowanie samochodów na chodniku, to wówczas ciąży na nim obowiązek uprzątnięcia trotuaru po skutkach powodzi. Gdy takie opłaty pobiera gmina, to ona musi przywrócić na nim porządek.

Gmina, właściciele nieruchomości, zarządca drogi i wykonawcy robót budowlanych mają obowiązek uprzątnąć na swój koszt należący do nich teren po powodzi, tzn. usunąć zamulenia, błoto i inne zanieczyszczenia oraz pozbyć się zwłok zwierząt.

Po przejściu drugiej fali w gminach rozpocznie się wielkie sprzątanie ulic, przystanków komunikacyjnych, terenów nieruchomości prywatnych, komunalnych i rozpoczętych budów oraz usuwanie szkód, jakie powódź wyrządziła w infrastrukturze.

Zadania gminy i obowiązki właścicieli nieruchomości określa ustawa z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, natomiast nie ma dodatkowych przepisów, które regulowałyby zasady zamulen i innych zanieczyszczeń spowodowanych zalaniem i podtopieniami.

Podatki

Umorzenie zaległości podatkowej, odroczenie terminu płatności, rozłożenie zapłaty podatku na raty

Podatnicy, u których skutki powodzi mają wpływ na ich rozliczenia podatkowe, mogą wystąpić do fiskusa z wnioskiem o ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych. Ulgą taką polega m.in. na odroczeniu terminu płatności podatku (w tym także zaliczek na podatek), rozłożeniu na raty czy częściowemu umorzeniu należności podatkowych.

W celu uzyskania ulgi należy wystąpić z wnioskiem do właściwego organu podatkowego. Co do zasady wydanie decyzji o zastosowaniu ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych wiąże się z koniecznością poniesienia przez podatnika opłaty prolongacyjnej. Jednak gdy przyczyną wydania decyzji o przyznaniu ulgi jest klęska żywiołowa lub wypadek losowy, organ odstąpi od ustalenia opłaty prolongacyjnej. Zatem gdy odroczenie terminu płatności zaliczek na podatek związane jest z klęską żywiołową, jaką jest powódź, organ podatkowy nie powinien naliczyć opłaty prolongacyjnej z tytułu przyznania ulgi podatnikowi, który ucierpiał wskutek powodzi.

Podstawa prawna Art. 67a oraz art. 57 ustawy z 29 sierpnia 1997 r.

– Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r.
nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Zalana firma może zapłacić niższy podatek lokalny

Podatki i opłaty lokalne ustala i pobiera gmina. Podatnik, który w wyniku powodzi ma problemy z uiszczeniem tych zobowiązań, może wystąpić o ich całkowite lub częściowe umorzenie, odroczenie terminu płatności lub rozłożenie zapłaty na raty.

Niezbędne będzie złożenie wniosku do właściwego organu (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta). Wniosek powinien zostać złożony na podstawie art. 67a par. 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej, w myśl którego w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym organ podatkowy, na wniosek podatnika, może zastosować ulgę podatkową.

Ważne!

Podstawą do ubiegania się o ulgę w podatkach i opłatach lokalnych jest wystąpienie sytuacji nieprzewidywalnej i niezależnej od postępowania podatnika.

Ze względu na uznaniowość zastosowania ulgi i pozostawienie w gestii organów ocenę, czy w konkretnej sprawie występują okoliczności uzasadniające jej przyznanie, istotne jest właściwe umotywowanie wniosku. W uzasadnieniu przedsiębiorca powinien wykazać, iż nie jest w stanie uiścić podatku i że zastosowanie ulgi podatkowej pozwoli mu uniknąć znacznych szkód.

Ustawa nie definiuje również pojęcia interesu publicznego. W interesie publicznym na pewno leży jednak np. utrzymanie dotychczasowego poziomu zatrudnienia przez przedsiębiorcę, co nie byłoby możliwe w sytuacji uiszczania wszystkich ciężarów podatkowych.

W niektórych gminach rada gminy może uchwalić zwolnienie od podatku dla przedsiębiorców, którzy ucierpieli podczas powodzi.

Podstawa prawna Art. 67a par. 1 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r.

– Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy trzeba składać wyjaśnienia

Podatnik w wyniku powodzi nie może złożyć deklaracji VAT. Czy będzie musiał wyjaśnić to przed organem podatkowym?

TAK. Podatnicy, którzy na skutek powodzi nie mają możliwości złożenia deklaracji w ustawowym terminie, powinni uczynić to jak najszybciej po ustaniu przeszkody, dołączając jednocześnie pismo wyjaśniające przyczynę niedochowania terminu. W razie wykazania podatku do zapłaty podatnik może wystąpić o umorzenie powstałych odsetek.

Ministerstwo Finansów podpowiada, że podatnik (płatnik) ma także prawo złożyć do urzędu skarbowego wniosek o odroczenie terminu składania deklaracji podatkowych, co wiąże się automatycznie z odroczeniem terminu płatności podatku (bez odsetek).

Podstawa prawna Rozdział 7a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Or-

dynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy poszkodowany dostanie ulgę

Podatniczka w czasie ostatniej powodzi straciła zarówno dom, jak i sklep. Czy może poprosić naczelnika urzędu skarbowego o ulgę w zapłacie podatków?

TAK. Podatnicy, którzy z uwagi na utrudnienia powodziowe nie są w stanie zapłacić w terminie podatków, mogą wnioskować do naczelnika urzędu skarbowego o przyznanie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych – odroczenie terminu płatności podatku, rozłożenie na raty bądź umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami. W tym przypadku podatnicy mogą też wystąpić do naczelnika urzędu skarbowego o ograniczenie poboru zaliczek na podatek, jeżeli uprawdopodobnią, że zaliczki byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od dochodu przewidywanego za dany rok podatkowy.

Podstawa prawna Rozdział 7a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy trzeba argumentować wniosek o ulgę

Małżeństwo chce wystąpić do naczelnika urzędu skarbowego z prośbą o odroczenie terminu płatności podatku do czasu uporania się ze skutkami powodzi. Czy wniosek o przyznanie takiej ulgi trzeba uzasadnić?

TAK. Ulga w spłacie zobowiązania podatkowego jest udzielana przez naczelnika urzędu skarbowego na wniosek podatnika. Jednak aby taka ulga została podatnikowi przyznana, musi istnieć uzasadniony ważny interes podatnika lub ważny interes publiczny. Niewątpliwie powódź jest takim warunkiem. W związku z tym we wniosku o udzielenie ulgi w zapłacie podatków podatnicy muszą wskazać, że obecnie nie mają środków na zapłatę podatku, bo cały majątek stracili w powodzi.

Podstawa prawna Rozdział 7a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Zwolnienia z podatku od pomocy z gminy i Skarbu Państwa

Powodzianie nie zapłacą podatku od otrzymanej pomocy

Osoby, które wskutek powodzi utraciły swój dobytek, będą mogły liczyć na pomoc finansową ze strony państwa. Świadczenia uzyskiwane przez powodzian w związku z pomocą materialną finansowaną ze środków budżetu państwa oraz środków z budżetów samorządowych w związku z katastrofą naturalną, jaką jest powódź, będą zwolnione z podatku dochodowego.

Określenie rodzajów świadczeń oraz ich wysokości należy do obowiązków poszczególnych samorządów. Wyłączeniu z opodatkowania będą podlegali świadczenia udzielone w związku z jednorazową pomocą. Zwolniona z podatku będzie cała wartość udzielonego jednorazowo świadczenia.

ZASIŁEK CELOWY NIE PODLEGA PIT

Przepisy o pomocy społecznej przewidują możliwość przyznania i wypłacania przez gminę zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Zasiłek może być przyznany osobom albo rodzinom, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy jest przyznawany niezależnie od dochodu i nie jest objęty podatkiem dochodowym.

Podstawa prawna Rozporządzenie ministra finansów z 28 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. nr 226, poz. 1819).

Art. 21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Wyprawka szkolna dla uczniów bez podatku

Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 2010 r., które weszło w życie 16 czerwca 2010 r., określa warunki przyznania tzw. wyprawki szkolnej oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego.

Zgodnie z przepisami ustawy o PIT świadczenia pomocy materialnej dla uczniów, którą finansują budżet państwa lub samorząd, przyznane na podstawie przepisów o systemie oświaty, są zwolnione z podatku dochodowego. Wolne od podatku są również świadczenia otrzymane ze środków budżetowych w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym (np. powódź). Nowe rozporządzenie przewiduje, że dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2010/2011 w klasach I–III szkoły podstawowej wyniesie do 170 zł (w innych przypadkach i typach szkół nawet do 370 zł). Pomoc jest udzielana na wniosek np. rodziców ucznia.

Z kolei jednorazowy zasiłek powodziowy wypłacony przez samorząd w wysokości 1 tys. zł na cele edukacyjne obejmuje dzieci uczęszczające na zajęcia przed-szkolne i szkolne w roku szkolnym 2009/2010, o ile ich rodziny w związku z ma-jową powodzią zostały zakwalifikowane do otrzymania jednorazowego świad-czenia ze środków pomocy społecznej w wysokości do 6 tys.

Podstawa prawna Art. 21 ust. 1 pkt 26a, 40 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.). Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków udzie-lania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz.U. z 2010 r. nr 95, poz. 612).

PRZYKŁAD: Czy jest PIT od pomocy udzielonej przez gminę

Jednostki samorządu terytorialnego chcąc pomóc powodzianom, postanowiły wspierać ich finansowo. Czy dofinansowanie z gminy na walkę ze skutkami powodzi jest opodatkowane?

NIE. Świadczenia uzyskiwane w związku z materialną pomocą finansowa-ną ze środków budżetu państwa lub budżetów samorządów – np. gminy w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym – korzystają ze zwolnienia podatkowego. Przepisy te nie odnoszą się do konkretnych kwot, które podlegają zwolnieniu. Stanowią, że w takiej sytuacji z opodatkowania wy-łącza się świadczenia udzielone w związku z jednorazową pomocą. Zwol-nieniu będzie zatem podlegała cała wartość udzielonego jednorazowo świadczenia. Rodzaj i wysokość świadczenia określane są już przez sa-morządy.

Podstawa prawna Art. 21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku docho-dowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy pomoc z gminy jest zwolniona z PIT

W wyniku powodzi dom podatniczki uległ znacznemu zniszcze-niu. Władze gminy, w której zamieszkuje, będą wypłacać jedno-razowe zapomogi. Czy takie świadczenie pieniężne będzie zwol-nione z podatku?

TAK. Obowiązujące przepisy regulują wiele zwolnień dla różnych form rekompensat otrzymywanych przez podatników poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych. Takie rekompensaty mogą być przyznawane także w ramach pomocy państwa lub samorządów.

Całkowicie zwolnione z podatku dochodowego są jednorazowe świadczenia pomocy materialnej otrzymane w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym, które pochodzą ze środków budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Jeżeli podatniczka, która została poszkodowana w wyniku powodzi, otrzyma jednorazową pomoc pieniężną od gminy, to takie świadczenie będzie zwolnione z PIT, bez względu na jego wysokość.

Podstawa prawna Art. 21 ust. 1 pkt 26a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

Zwolnienie z podatku darowizn i dodatkowych świadczeń od szefa

Darowizny bez podatku tylko do limitu zwolnienia

Bez konsekwencji podatkowych możemy wspomóc osoby dla nas obce, czyli znajomych, sąsiadów czy przyjaciół, darowizną, której wartość nie przekracza 4902 zł, w okresie pięciu lat.

Naturalnym odruchem w przypadku, gdy naszą rodzinę, sąsiadów czy przyjaciół dotyka dramat powodzi, jest udzielenie im pomocy. Co oczywiste, bezpłatnie. W takim przypadku nie musimy się martwić o kłopoty z fiskusem. Ten co prawda wszelkie nieodpłatne świadczenia każe normalnie opodatkowywać (jako nieodpłatne świadczenia), ale od 2005 roku stoi też na stanowisku, że tzw. pomoc sąsiedzka nie jest opodatkowana. Warto jedynie zadbać o to, by można było tu mówić o świadczeniach wzajemnych, czyli o pracy na zasadzie: ja pomagam tobie, ty pomagasz mnie.

Ważne!

W szczególnych sytuacjach podatnik otrzymujący świadczenie, które nie kwalifikuje się do żadnego zwolnienia, może wystąpić do urzędu skarbowego o odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenie go na raty, jak również o umorzenie zaległości podatkowej. Sytuacja, w której znaleźli się powodzianie, może zostać uznana za uzasadnioną do zastosowania ulgi w spłacie zobowiązania.

Formy przekazania

Nieco inaczej wygląda sprawa z darowiznami. I to zarówno tymi pieniężnymi, jak i w naturze, czyli w formie różnych, niezbędnych rzeczy (mebli, żywności, materiałów budowlanych etc.). W tym przypadku musimy pamiętać o kilku rzeczach. Po pierwsze, dla naszego bezpieczeństwa i by uniknąć w przyszłości problemów, darowizny pieniężne wpłacamy na konto osoby, której pomagamy. W przypadku darowizn rzeczowych (wspomnianych darowizn w naturze) dobrze byłoby sporządzić dla celów dowodowych pisemną umowę darowizny. W takim przypadku trzeba pamiętać, by wartość darowanych rzeczy określona była według cen rynkowych. Jeśli zatem podarujemy np. cement, za którego zakup trzeba obecnie zapłacić 1 tys. zł, i cegły, warte w punkcie sprzedaży 1 tys. zł, wpisujemy wartość darowanych rzeczy: 2 tys. zł. Prawidłowe określenie wartości darowizny jest istotne, od tego zależy nie tylko to, czy taka darowizna jest zwolniona z podatku, ale także i to, czy obdarowany (poszkodowany w powodzi) będzie musiał sobie dodatkowo zaprzętać głowę składaniem deklaracji do urzędu skarbowego, czy też nie. Warto zatem pomyśleć, by takie rozliczenie mu ułatwić.

Rozliczenie z fiskusem

Najłatwiej, gdy osoba poszkodowana darowiznę otrzyma od najbliższej rodziny. Jeśli darczyńcą jest małżonek, zstępny (np. syn, córka, wnuk itd.), wstępny (np. ojciec, matka, dziadek itd.), pasierb, rodzeństwo, ojczym lub macocha, nie płaci się podatku. Co więcej, jeżeli podarowana kwota (po zsumowaniu wszystkich darowizn z okresu ostatnich pięciu lat) nie przekracza 9637 zł, nie trzeba niczego zgłaszać fiskusowi. Jeśli jest wyższa, podatek też nie będzie, ale trzeba w urzędzie skarbowym złożyć oświadczenie o tym, że otrzymaliśmy darowiznę i korzystamy ze zwolnienia. Dokonuje się tego na druku SD-Z2 (składa go osoba, która darowiznę dostawała). Obdarowany ma na jego złożenie pół roku, licząc od dnia dokonania na jego rzecz darowizny.

FISKUS ZREZYGNOWAŁ Z OPŁATY SKARBOWEJ

Fiskus nie będzie też pobierał od powodzian opłat za wydanie wypisów oraz kopii dokumentów urzędowych potrzebnych im do likwidacji skutków powodzi. Normalnie trzeba za to uiścić opłatę skarbową.

Ważne!

Podatku nie zapłacą też osoby, które na usuwanie skutków powodzi otrzymają darmowe lub częściowo odpłatne świadczenia, np. gdy bez wynagrodzenia ktoś posprząta szkody popowodziowe lub pomoże w odbudowie domu lub budynków firmy.

W przypadku dalszej rodziny nie jest już tak łatwo. Tu podatek obdarowany będzie musiał zapłacić. Ale tylko wtedy, gdy darowizna (znów liczymy sumę z ostatnich pięciu lat) przekracza 7276 zł. W przypadku osób obcych, czyli darowizn od sąsiadów, znajomych i przyjaciół, limit ten maleje do 4902 zł (również w okresie pięciu lat). Warto o tym pamiętać, by poszkodowanej w powodzi osobie nie przysparzać dodatkowych kłopotów. Limit dotyczy oczywiście zawsze tylko jednego darczyńcy. A zatem para przyjaciół może bez konsekwencji podatkowych spokojnie podarować do 9804 zł.

Ważne!

Pomoc sąsiedzka, która nie przekracza 4902 zł od jednej osoby, nie wymaga rozliczeń z urzędem skarbowym.

Podstawa prawna Art. 4a, art. 4 ust. 1 pkt 5a, pkt 9 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 93, poz. 768).

Kiedy pomoc od firmy jest zwolniona z podatku

W przypadku otrzymania pomocy finansowej od zakładu pracy w związku ze zdarzeniem losowym w wielu przypadkach podatek nie wystąpi. Nie zawsze wynika to ze zwolnienia uregulowanego w ustawie o PIT. Podstawą zwolnienia może być również rozporządzenie ministra finansów, z którego wynika zaniechanie poboru podatku od określonych dochodów. Rozporządzenie takie wydawane jest na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej.

Jeżeli pracownik otrzyma od zakładu pracy pomoc materialną na skutek katastrofy naturalnej, to podatek od takiego świadczenia nie wystąpi na podstawie rozporządzenia ministra finansów z 28 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników PIT. W rozporządzeniu tym minister finansów zarządził zaniechanie poboru PIT od pomocy materialnej otrzymanej z zakładu

pracy przez osoby poszkodowane na skutek katastrofy naturalnej do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym 6 tys. zł.

Definiując pojęcie katastrofy naturalnej, rozporządzenie odsyła do art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej. Oznacza to, że zaniechanie poboru podatku dotyczy świadczeń od zakładu pracy uzyskanych na skutek zdarzenia związanego z działaniem sił natury, w szczególności:

- wyładowań atmosferycznych,
- wstrząsów sejsmicznych,
- silnych wiatrów,
- intensywnych opadów atmosferycznych,
- długotrwałego występowania ekstremalnych temperatur,
- osuwisk ziemi,
- pożarów,
- suszy,
- powodzi,
- zjawisk lodowych na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych,
- masowego występowania szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działania innego żywiołu.

Ważne!

Zaniechanie poboru podatku od pomocy z zakładu pracy ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Zwolnione z podatku będą także m.in. wypłacone pracownikom na likwidację skutków powodzi środki z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. To samo zwolnienie dotyczy środków z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych. Muszą one posłużyć do utrzymania zagrożonych likwidacją miejsc pracy niepełnosprawnych lub sfinansowania zakupów sprzętu rehabilitacyjnego. Wszystkie zwolnienia będą obowiązywały do końca 2011 roku.

Podstawa prawna Rozporządzenie ministra finansów z 28 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. nr 226, poz. 1819).

Art. 22 par. 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r.
– Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr
8, poz. 60 z późn. zm.).
Art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 18 kwietnia 2002 r.
o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. nr 62, poz.
558 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy darowizny sąsiedzkie są opodatkowane

Podatnicy stracili w powodzi cały majątek. Otrzymują obecnie pomoc od sąsiadów w formie żywności, ubrań, czasem też pieniędzy. Czy takie darowizny są opodatkowane?

TAK. Gdy otrzymana pomoc ma charakter darowizny, świadczenie to może rodzić obowiązek zapłaty podatku od spadków i darowizny. Wszystko zależy od tego, w jakiej wysokości była świadczona pomoc oraz do jakiej grupy podatkowej należy osoba przekazującą darowiznę. W przypadku darowizny między członkami najbliższej rodziny darowizna ta jest, co do zasady, zwolniona z podatku po spełnieniu kilku warunków.

W przypadku darowizny między osobami z dalszej rodziny obowiązek podatkowy nie powstaje, jeśli kwota darowizny nie przekracza 7276 zł, wliczając w to również kwoty nabyte od tej samej osoby w ciągu ostatnich pięciu lat. W przypadku darowizny od osoby nienależącej do bliższej ani dalszej rodziny obowiązek zapłaty podatku od darowizny powstanie, jeśli wartość darowizny przekroczy 4902 zł. Tu również bierze się pod uwagę darowizny otrzymane od jednego darczyńcy w ciągu ostatnich pięciu lat.

Podstawa prawna Ustawa z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 93, poz. 768).

PRZYKŁAD: Czy zapomoga od szefa jest bez podatku

Pracodawca podatkniczki wypłaci zapomogi osobom, które ucierpiały w powodzi. Będą to wypłaty jednorazowe nieprzekraczające 1,5 tys. zł na pracownika. Czy zapomoga od pracodawcy będzie zwolniona z podatku?

TAK. Zapomogi otrzymane z zakładów pracy są zwolnione z podatku. Jednak to zwolnienie jest limitowane. Podatku nie trzeba płacić od wsparcia do 2280 zł. Nadwyżkę ponad tę kwotę trzeba opodatkować.

Dodatkowo do końca 2010 roku obowiązuje rozporządzenie, które przewiduje zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych w odniesie-

niu do pomocy materialnej otrzymanej z zakładu pracy przez osoby poszkodowane na skutek katastrofy naturalnej w rozumieniu ustawy o stanie klęski żywiołowej. Za katastrofę naturalną zgodnie z tą ustawą uznaje się zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu. Minister finansów zaniechał poboru podatku od dochodów z tego źródła, uzyskanych do końca 2010 r., do wysokości nieprzekraczającej 6 tys. zł w ciągu roku podatkowego.

Podstawa prawna Art. 21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).
Rozporządzenie ministra finansów z 28 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. nr 226, poz. 1819).

PRZYKŁAD: Czy zapomogę z funduszu związkowego objąć PIT

Podatniczka otrzymała 500 zł zapomogi z funduszu związku zawodowego. Czy powinna od tej kwoty zapłacić podatek?

NIE. Zwolnione z opodatkowania są zapomogi wypłacane przez zakładową organizację związkową pracownikom należącym do tej organizacji. Zwolnienie przysługuje w ramach limitu kwotowego w wysokości 638 zł. Jest to roczny limit, w ramach którego od zapomogi nie trzeba płacić PIT.

Podstawa prawna Art. 21 ust. 1 pkt 9a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy jest podatek od zapomogi chorobowej

Podatniczka przeszła poważną operację i obecnie ponosi koszty rehabilitacji. Wystąpiła do zakładu pracy o bezzwrotną zapomogę w wy-

sokości 2,2 tys. zł w związku z długotrwałą chorobą. Czy taka pomoc będzie opodatkowana?

NIE. Z podatku dochodowego od osób fizycznych zwolnione są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych (np. kradzież, pożar mieszkania), klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci. Jednak zwolnienie to jest limitowane. Przysługuje ono do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł. Nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu. Ustawodawca nie regulował źródła zapomogi zwolnionej z podatku, co oznacza, że może ona pochodzić np. od pracodawcy. Podatniczka ubiega się o zapomogę finansową w związku z długotrwałą chorobą. Do chorób długotrwałych zaliczyć należy wszelkie choroby przewlekłe, jak również takie, które mają długotrwały przebieg i wymagają leczenia w sposób stały lub przez długi okres. Przepisy podatkowe nie określają sposobu dokumentowania zdarzeń uprawniających do skorzystania ze zwolnienia. Zatem zgodnie z ogólnymi zasadami wynikającymi z Ordynacji podatkowej, jako dowód można przedstawić wszystko, co może się przyczynić do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Warto zatem postarać się np. o zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza specjalistę lub lekarza rodzinnego, a także ksero dokumentacji z przebytej operacji i leczenia. W przypadku braku należytego udokumentowania zdarzenia losowego zapomoga stanowi przychód ze stosunku pracy i podlega opodatkowaniu wraz z innymi dochodami ze stosunku pracy na zasadach określonych w art. 12 ustawy o PIT.

Podstawa prawna Art. 21 ust. 1 pkt 26 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy pomoc od pracodawcy jest opodatkowana

Podatnik jest mieszkańcem jednej z gmin, która ucierpiała w wyniku intensywnych opadów gradu. Zakład pracy wypłaci rekompensatę w wysokości do 2 tys. zł. Czy rekompensata będzie opodatkowana?

NIE. W przypadku otrzymania pomocy finansowej od zakładu pracy w związku ze zdarzeniem losowym w wielu przypadkach podatek nie wystąpi. Nie zawsze wynika to jednak ze zwolnienia uregulowanego w ustawie o PIT. Podstawą zwolnienia może być również rozporządzenie ministra finansów, z którego wynika zaniechanie poboru podatku od określonych dochodów. Rozporządzenie takie wydawane jest na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej.

Jeżeli pracownik otrzyma z zakładu pracy pomoc materialną po katastrofie naturalnej, to podatek od takiego świadczenia nie wystąpi na podstawie rozporządzenia ministra finansów z 28 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników PIT. W rozporządzeniu tym minister finansów zarządził zaniechanie poboru PIT od pomocy materialnej otrzymanej od zakładu pracy przez osoby poszkodowane na skutek katastrofy naturalnej do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym 6 tys. zł.

Definiując pojęcie katastrofy naturalnej, rozporządzenie odsyła do art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej. Oznacza to, że zaniechanie poboru podatku dotyczy świadczeń z zakładu pracy uzyskanych na skutek: zdarzenia związanego z działaniem sił natury, w szczególności wyładowań atmosferycznych, wstrząsów sejsmicznych, silnych wiatrów, intensywnych opadów atmosferycznych, długotrwałego występowania ekstremalnych temperatur, osuwisk ziemi, pożarów, suszy, powodzi, zjawisk lodowych na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowego występowania szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi, albo też działania innego żywiołu.

Zaniechanie poboru podatku ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Podstawa prawna Rozporządzenie ministra finansów z 28 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. nr 226, poz. 1819).

Art. 22 par. 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. nr 62, poz. 558 z późn. zm.).

PRZYKŁAD: Czy zasiłek na dziecko jest opodatkowany

Podatniczka złożyła wniosek do organizacji związkowej o zasiłek z tytułu urodzenia dziecka. Czy zapomoga zostanie pomniejszona o podatek dochodowy?

NIE. Takie świadczenie będzie całkowicie zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych. Jednorazowe zasiłki otrzymane w związku z urodzeniem dziecka i wypłacane z funduszy organizacji związkowych stanowią odrębny tytuł zwolnienia podatkowego. Zwolnienie to nie jest limitowane, co oznacza, że zwolniona z podatku będzie cała wypłacona podatkowca kwota, bez względu na to, jak wysoki będzie zasiłek finansowany z funduszu związkowego.

Podstawa prawna Art. 21 ust. 1 pkt 9 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

Zwolnienia z VAT darowizn dla powodźian w postaci materiałów budowlanych

Zwolnienia tylko do 30 września

Przekazanie powodźianom materiałów budowlanych wykorzystanych do usuwania skutków żywiołu do 30 września będzie zwolnione z VAT. Jednak warunki tego zwolnienia nie zachęcają do korzystania z tej preferencji.

Minister finansów wydał rozporządzenie dotyczące czasowego zwolnienia z VAT materiałów budowlanych przekazywanych w darowiźnie osobom poszkodowanym w powodziach w maju i czerwcu tego roku. Przepisy te miały zachęcić do pomocy powodźianom w usuwaniu skutków żywiołu, ale czy w praktyce darczyńcom opłaca się je stosować?

Podatnik, która zamierza dokonać darowizny na rzecz osób fizycznych, musi otrzymać od obdarowanego oświadczenie, że posiada on prawo do dysponowania nieruchomością, w której wskutek powodzi powstała szkoda, na cele budowlane, i że nieruchomość ta nie jest związana z wykonywaną przez tę osobę działalnością gospodarczą, z wyjątkiem działalności rolniczej. Konieczne jest także oświadczenie,

JAKA DOSTAWA JEST ZWOLNIONA Z VAT

Zgodnie z przepisami rozporządzenia do 30 września 2010 r. zwalnia się z VAT dostawę materiałów budowlanych na rzecz:

- osób fizycznych
- podmiotów prowadzących działalność:
 - edukacyjną,
 - kulturalną,
 - w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej, opieki nad dziećmi, młodzieżą oraz osobami w wieku podeszłym,
 - w zakresie zbiorowego zakwaterowania uczniów i studentów. Darczyńca, który zechce skorzystać ze zwolnienia z VAT, musi spełnić kilka warunków.

że otrzymane materiały budowlane obdarowany przeznaczy na usuwanie skutków tegorocznych powodzi. Ponadto do skorzystania ze zwolnienia potrzebne będzie zaświadczenie wydane przez ośrodek pomocy społecznej, z którego wynika, że poszkodowany w następstwie powodzi w maju lub czerwcu 2010 r. poniósł szkodę. Podobne wymagania dotyczą sytuacji, gdy podatnik zechce podarować materiały budowlane pozostałym podmiotom uprawnionym. Darczyńca powinien uzyskać od obdarowanych oświadczenie o przeznaczeniu otrzymywanych materiałów budowlanych na likwidację szkody powstałej w następstwie powodzi w obiektach, w których obdarowany prowadzi działalność. Ponadto potrzebne też będzie zaświadczenie wydane przez właściwego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, że podmioty te w następstwie ostatnich powodzi poniosły w obiektach, w których prowadzą swoją działalność, szkodę.

Ważne!

Ze zwolnienia będą mogli skorzystać tylko ci podatnicy, którzy kupując materiały budowlane, nie odliczyli VAT, a taka sytuacja jest raczej niespotykana w praktyce. Ponadto przepisy tego rozporządzenia obejmują dość wąską grupę podmiotów, nie uwzględniają małych i średnich firm, a wiele z nich ucierpiało podczas powodzi.

Ministerstwo Finansów zastrzega jednak, że zastosowanie zwolnienia z podatku w przypadku osób dokonujących dostawy materiałów budowlanych nie oznacza możliwości odliczenia podatku związanego z nabyciem tych towarów. Zatem w praktyce przedsiębiorca, który zakupił np. pustaki lub dachówkę i rozliczył już VAT od tego zakupu z fiskusem, a teraz chce te materiały darować powodzianom, musi dokonać korekty swojego rozliczenia i zwrócić VAT fiskusowi wraz z odsetkami.

Podstawa prawna Rozporządzenie ministra finansów z 8 czerwca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. nr 100, poz. 638).

Nie będzie 0-proc. stawki VAT przy darowiznach

Do 30 września obowiązuje zwolnienie z VAT materiałów budowlanych przekazywanych w darowiźnie osobom poszkodowanym w ostatnich powodziach. Resort finansów nie planuje wprowadzić 0-proc. stawki VAT w tym zakresie.

Zwolnienie obejmuje zarówno darowizny na rzecz osób prywatnych, jak również szkół i innych placówek prowadzących działalność edukacyjną, kulturalną, a także ośrodków opieki zdrowotnej, społecznej oraz oferujących zakwaterowanie dla uczniów i studentów.

Zastosowanie zwolnienia od podatku w przypadku osób dokonujących dostawy materiałów budowlanych nie oznacza możliwości odliczenia podatku związanego z nabyciem tych towarów.

Przedsiębiorcy, którzy będą chcieli przekazać materiały budowlane osobom poszkodowanym w powodzi, mogą korzystać zarówno z rozwiązania określonego w ustawie o VAT, jak i w z rozporządzeniu, który go uzupełnia. W przypadku darowizny najczęściej mamy do czynienia z sytuacją, że podatek naliczony równy jest należnemu. Jest tak wtedy, gdy wartość towaru zakupionego (wytworzonego) równa jest wartości towaru darowanego. A więc podatnik nie jest obciążany podatkiem. Rozporządzenie uzupełnia tę sytuację. W przypadku znacznego wzrostu wartości towaru od momentu zakupu (wytworzenia) do momentu przekazania podatnik musiałby zapłacić podatek, bowiem podatek naliczony byłby znacznie mniejszy niż należny.

Rozporządzenie przewiduje w takiej sytuacji zwolnienie, z którego podatnik może skorzystać. Ministerstwo Finansów nie przewiduje wprowadzenia stawki zero.

Rozliczenie strat wynikających z powodzi w kosztach podatkowych

Strata środków trwałych i obrotowych

Wartość zniszczonych na skutek powodzi towarów i produktów oraz nieumorzonych środków trwałych jest kosztem podatkowym przedsiębiorcy.

Przedsiębiorcy, którzy w wyniku zdarzeń losowych, np. zalania w czasie powodzi, osunięcia się budynków czy zawaleń, stracili część sprzętu czy wyposażenia, powinni postarać się dokładnie rozliczyć te straty od strony podatkowej. Prawidłowe zaewidencjonowanie poniesionych strat czy uszkodzeń w majątku firmowym oraz środkach obrotowych, które są niezawinione przez podatnika, pozwoli pomniejszyć ostateczny dochód do opodatkowania. Dotyczy to zarówno drobnych przedsiębiorców będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), jak i podatników opłacających podatek dochodowy od osób prawnych (CIT).

Przez stratę należy rozumieć jakikolwiek ubytek, poniesioną szkodę lub fizyczną utratę. Stratą jest więc zniszczenie lub utracenie towarów albo maszyn w wyniku powodzi lub też pożaru czy kradzieży. Istotne jest to, że strata powinna być następstwem zdarzeń losowych i nie wynika z celowego działania podatnika.

Straty w majątku

Zasadą w rozliczeniu strat w środkach trwałych jest to, że wartość tych zniszczonych środków trwałych na skutek zdarzeń niezależnych od podatnika może zostać zaliczona przez przedsiębiorców do kosztów podatkowych po odjęciu ich do tychczasowej amortyzacji. Dotyczy to sprzętu, wyposażenia czy maszyn oraz środków transportowych, które podatek ujął w ewidencji środków trwałych, a które na skutek powodzi utraciły swoje wartości ekonomiczne.

Przepisy określają również, że do kosztów podatkowych zaliczyć można straty powstałe w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeśli likwidacja ta nie jest wynikiem zmiany działalności gospodarczej.

Zniszczenia w towarach

W przypadku zniszczeń czy ubytków w środkach obrotowych ich wartość w całości będzie stanowić koszt uzyskania przychodu podatnika. Straty w środkach obrotowych nie są w żadnej części pokrywane odpisami amortyzacyjnymi, bowiem od środków obrotowych nie dokonuje się odpisów, zatem poniesione (rzeczywiste) straty w środkach obrotowych (według ceny nabycia) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej mogą być kwalifikowane do kosztów uzyskania przychodów.

Przez środki obrotowe należy rozumieć materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, wytworzone lub przetworzone przez jednostkę produkty gotowe (wyroby i usługi) zdadne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty oraz towary nabyte w celu odprzedaży w stanie nieprzetworzonym. Taka definicja aktywów obrotowych przyjęta została w ustawie o rachunkowości.

Za koszt mogą być uznane także wydatki poniesione na likwidację towarów, które jeszcze nie zostały fizycznie zniszczone na skutek powodzi, ale utraciły już jakąkolwiek wartość gospodarczą.

Ważne!

Skutki podatkowe strat w środkach trwałych i środkach obrotowych w wyniku powodzi są tożsame na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych.

Właściwa dokumentacja

Aby jednak rozliczone straty nie były kwestionowane przez urzędy skarbowe, przedsiębiorcy powinni pamiętać o ich prawidłowej dokumentacji. Zgodnie

z przepisami i praktyką organów podatkowych to na podatniku spoczywa obowiązek wykazania straty oraz jej rozmiaru. W przypadku strat, które są skutkiem zdarzeń losowych, będą to np. protokoły straży pożarnej, policji czy dokumenty z instytucji ubezpieczeniowej, czy też protokół oddania sprzętu na złomowisko. Dokumenty te powinny zawierać informacje o zdarzeniu powodującym stratę, spis rzeczy, których ona dotyczy, a także wielkość uszczerbku.

Sporządzony przez podatnika protokół strat powinien spełniać wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (określenie wystawcy, datę wystawienia dowodu, przedmiot zdarzenia gospodarczego i jego wartość oraz ilościowe określenie, oznaczenie numerem umożliwiającym powiązanie dowodu z zapisem w księdze).

Ważne!

Kosztem uzyskania przychodów mogą być tylko straty w majątku firmowym oraz towarach handlowych, w tej części, w której zostały uznane za niezawinione, i których okoliczności powstania oraz przyczyny zostały wyczerpująco udokumentowane. Nie stanowią kosztu straty będące wynikiem braku staranności albo nieracjonalnego działania przedsiębiorcy.

W sytuacji strat spowodowanych zalaniem przed ostatecznym oszacowaniem strat firmy będą musiały w wielu przypadkach odtworzyć dokumentację podatkową dotyczącą nabytych towarów czy wniesionego wyposażenia do firmy, w tym występować do swoich kontrahentów o duplikaty faktur.

Przychód z odszkodowania

Przedsiębiorcy powinni jednak pamiętać, że otrzymane od ubezpieczyciela odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą nie są zwolnione z podatku. Będą one zwiększać przychód przedsiębiorcy i będą opodatkowane podatkiem dochodowym.

Ważne!

Gdy przedsiębiorcy otrzymają odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, to podlegają one opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Podstawa prawna Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

Ustawa z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. nr 54, poz. 654 z późn. zm.).

Praktyczne porady

Jak rozliczyć zniszczenie towarów

W przypadku zniszczenia towarów handlowych, które przedsiębiorca zaliczył wcześniej do kosztów uzyskania przychodów (nabycie towarów zostało dokonane z zamiarem wykorzystania ich do działalności opodatkowanej), należy pomniejszyć koszty ich zakupu w kolumnie 10. podatkowej księgi przychodów i rozchodów o wielkość straty i jednocześnie wpisać tę kwotę do kolumny 14. księgi.

Jak rozliczyć przecenę towarów

Przedsiębiorca, który w wyniku zalania magazynu zamierza sprzedać część posiadanych towarów handlowych, które nie uległy całkowitemu zniszczeniu, za 20 proc. ich wartości, wykaże przychód z tytułu sprzedaży tych towarów w kolumnie 7. podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Przedsiębiorca nie przenosi jednak kosztu nabycia tych towarów z kolumny 10. do kolumny 14. księgi (strata finansowa wynikająca z ceny zakupu i sprzedaży tych towarów jest już uwzględniona w zestawieniu przychodów i kosztów).

Jak rozliczyć otrzymane odszkodowanie

W przypadku otrzymania odszkodowania jego wartość powinna zostać wpisana w kolumnie 8. podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 2 pkt 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych odszkodowanie za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą jest tzw. pozostałym przychodem z działalności. Przychód z tego tytułu powstaje w momencie, gdy podatnik faktycznie otrzymał odszkodowanie, a nie w momencie, gdy stało się ono należne.

Podstawa prawna Art. 14 ust. 2 pkt 14; art. 21 ust. 1 pkt 26a; art. 23 ust. 1 pkt 5, 6 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 51, poz. 307 z późn. zm.).
Art. 16 ust. 1 pkt 5, 6 ustawy z 15 lutego 1992 r.

o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. nr 54, poz. 654 z późn. zm.).
 Art. 3 ust. 1 pkt 15, 16, 18, 19 ustawy z 29 września 1994 r. rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).
 Par. 3 pkt 1; par. 12 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia ministra finansów z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. nr 152, poz. 1475 z późn. zm.).

Ewidencja księgowa strat nadzwyczajnych

Szkodę trzeba odpowiednio zakwalifikować

Wskutek ostatnich powodzi firmy mogły ponieść znaczące straty. Dlatego wyniki tych zdarzeń muszą one odpowiednio zakwalifikować i ująć w księgach rachunkowych. Należy pamiętać, że opis zasad ewidencji tego typu strat powinien być zawarty w zasadach (polityce) rachunkowości firmy. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na art. 3 ust. 1 pkt 33 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli straty lub zyski są efektem zdarzeń trudnych do przewidzenia, występujących poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, ich skutki powinny być ujmowane odpowiednio za pomocą kont – Straty/zyski nadzwyczajne.

Sprawy indywidualne

Trzeba pamiętać, że zdarzenia nadzwyczajne w zależności od charakteru prowadzonej działalności powinny być rozpatrywane indywidualnie. Wynika to z faktu, że to samo zdarzenie dla jednej firmy może mieć charakter nadzwyczajny, dla drugiej nie. Straty spowodowane powodzią dla wielu podmiotów gospodarczych mogą być zdarzeniami nadzwyczajnymi, a przykładowo zakład ubezpieczeń nie może zaliczyć roszczeń odszkodowawczych z tytułu takich sytuacji do zdarzeń nadzwyczajnych.

Ważne!

Przy klasyfikacji do pozycji nadzwyczajnych pomocne może być porównanie zaistniałego zdarzenia z tymi, które występują w toku działalności operacyjnej, finansowej i pozostałej danej jednostki.

Część firm funkcjonuje na terenach zalewowych. W takiej sytuacji trudno jest uznać powódź za zdarzenie niełatwe do przewidzenia. Skutki zniszczeń dokonanych przez powódź nie będą więc w tym przypadku stanowić strat nadzwyczajnych. Inaczej jest jednak, gdy przykładowo zniszczenia wynikają z zalania pomieszczeń, co było spowodowane niedrożnymi studzienkami kanalizacyjnymi.

Ewidencja księgowa

Jeżeli po takiej analizie spółka uzna powódź za zdarzenie nadzwyczajne, straty w środkach trwałych w części niezamortyzowanej ich wartości powinny zostać ujęte w księgach rachunkowych w następujący sposób: strona Wn konta 775 – Straty nadzwyczajne, strona Ma konta 010 – Środki trwałe. W przypadku środków trwałych w budowie do strat zalicza się pełną kwotę poniesionych nakładów: strona Wn konta 775 – Straty nadzwyczajne, strona Ma konta 080 – Środki trwałe w budowie. Taka ewidencja dotyczy sytuacji, w której w wyniku szkody środek trwały ulega likwidacji.

Z kolei w przypadku straty w aktywach obrotowych do tego typu strat zalicza się wartość w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Jeżeli składniki majątku (zapasy) ujmowane są w cenach ewidencyjnych, to kwota zaliczana do strat nadzwyczajnych musi być skorygowana o odchylenia od cen ewidencyjnych.

Standardy międzynarodowe

W kwalifikacji skutków powodzi warto zwrócić uwagę na fakt, że w praktyce gospodarczej, mimo że ustawa o rachunkowości daje taką możliwość, podmioty rzadko kwalifikują tego typu zdarzenia do nadzwyczajnych. Warto też wziąć pod uwagę to, że Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej nie przewidują kwalifikacji tego typu zdarzeń w księgach rachunkowych. Począwszy od 2005 roku, pozycja zysków i strat nadzwyczajnych nie występuje w MSR/MSSF. MSR 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych nie daje możliwości ujmowania przychodów i kosztów w rachunku zysków i strat, a także w informacji dodatkowej jako pozycje nadzwyczajne. Z tego względu wszystkie przychody i koszty związane ze zdarzeniami uważanymi za nadzwyczajne stanowią pozostałe przychody lub odpowiednio pozostałe koszty operacyjne.

Ważne!

Spółka może uznać powódź za zdarzenie nadzwyczajne. W takiej sytuacji wydatki związane z likwidacją szkody ewidencjonuje się jako straty nadzwyczajne, jeżeli nie stanowią one pozostałych kosztów operacyjnych.

Jeżeli więc jednostka nie zakwalifikuje danego zdarzenia gospodarczego jako nadzwyczajne, powinna zastosować art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tym przepisem koszty i przychody wynikające pośrednio z działalności operacyjnej ewidencjonuje się odpowiednio jako pozostałe koszty/ operacyjne.

Jeżeli więc skutek powodzi trzeba usunąć środek trwały z ksiąg rachunkowych, należy to uczynić w następujący sposób:

1. Środek trwały w części umorzonej: strona Wn 050 – Umorzenie środków trwałych, strona Ma 010 – Środki trwałe.
2. Środek trwały w części nieumorzonej: strona Wn 766 – Pozostałe koszty operacyjne, strona Ma 010 – Środki trwałe.

Podstawa prawna Art. 3 ust. 1 pkt 33 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odtworzenie zalanych dokumentów podatkowych

O zalanych dokumentach trzeba zawiadomić fiskusa

Trwająca powódź zniszczyła Polakom nie tylko majątek prywatny, ale również mienie związane z działalnością gospodarczą. Wiele osób straciło dokumentację podatkową, którą powinny przechowywać przez pięć lat.

Beata Sarna z Izby Skarbowej w Krakowie podpowiada, że o utracie wskutek powodzi dokumentów podatnicy powinni niezwłocznie powiadomić organ podatkowy. Podatnicy wobec obowiązku przechowywania dokumentacji podatkowej, jak również jej szczególnego znaczenia i mocy dowodowej dla potrzeb rozliczenia podatku powinni zachować najwyższą staranność, przechowując tę dokumentację w sposób maksymalnie zapobiegający jej zniszczeniu. – Jednak gdy mamy do czynienia z wystąpieniem klęski żywiołowej, każdy przypadek utraty dokumentów powinien być odrębnie oceniany przez organ podatkowy – stwierdza Beata Sarna.

Ważne!

Jeżeli w wyniku powodzi zostały zniszczone dokumenty będące podstawą sporządzania deklaracji, należy o tym powiadomić urząd skarbowy. Utraconą dokumentację trzeba będzie odtworzyć niezwłocznie, uzyskując np. ich duplikaty od swoich kontrahentów. W ustawie czytamy, że trzeba zrobić to niezwłocznie.

Podstawa prawna Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Dodaje, że w sytuacji zniszczenia dokumentów stanowiących podstawę do wypełnienia deklaracji lub zeznań podatkowych na skutek powodzi organy podatkowe powinny, w uzgodnieniu z podatnikiem, wyznaczyć termin przeznaczony na odtworzenie utraconych dokumentów bądź przedłożenie innych dowodów potwierdzających dane wynikające z tych dokumentów. – Przykładowo podatnik może uzyskać kopie dokumentów od kontrahentów – podpowiada Beata Sarna.

Podkreśla, że w przypadku zniszczenia albo zaginięcia oryginału faktury lub faktury korygującej sprzedawca na wniosek nabywcy jest zobowiązany do ponownego wystawienia faktury lub faktury korygującej, zgodnie z danymi zawartymi w kopii tej faktury lub faktury korygującej (duplikat).

Jak udowodnić poniesione koszty i uzyskane przychody

Przedsiębiorca, który podczas powodzi utracił dokumentację podatkową, powinien wystąpić do kontrahentów o duplikaty faktur VAT oraz zebrać zeznania świadków, które będą stanowić dowód transakcji handlowych.

Utrata dokumentacji podatkowej w wyniku klęski żywiołowej (np. powodzi) nie zwalnia podatnika od posiadania dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń podatkowych. Podatnik ma możliwości, które pomogą w odtworzeniu dokumentacji handlowej. Kopie dokumentów podatników mogą być uzyskane od ich kontrahentów. W przypadku zniszczenia oryginału faktury VAT lub faktury korygującej sprzedawca na wniosek nabywcy jest obowiązany do ponownego jej wystawienia, zgodnie z danymi zawartymi w kopii tej faktury lub faktury korygującej (duplikat). Dokument ten przyznaje podatnikowi takie samo prawo jak oryginał faktury. Możliwość ta odnosi się również do faktur i faktur korygujących wystawionych i przesłanych w formie elektronicznej.

Jeżeli w wyniku powodzi zostały zniszczone (np. na skutek zalania wodą) dokumenty będące podstawą sporządzania deklaracji, należy o tym powiadomić urząd skarbowy i w późniejszym czasie odtworzyć dokumenty, uzyskując np. ich duplikaty od swoich kontrahentów.

Ważne!

Podatnicy, którzy na skutek powodzi nie mają możliwości złożenia deklaracji w ustawowym terminie (ze względu na brak danych), powinni uczynić to jak najszybciej po ustaniu przeszkody, dołączając jednocześnie pismo wyjaśniające przyczynę niedochowania terminu.

Podatnicy dotknięci żywiołem za okres powodzi mogą przedstawiać jako dokumenty podatkowe wszystkie posiadane informacje oraz zeznania świadków pozwalające na udowodnienie wysokości przychodów i kosztów. Aktywność podatnika nie może ograniczać się do składania oświadczeń, że nie posiada dokumentów źródłowych i nie wie, gdzie one się znajdują. Organ podatkowy nie jest obowiązany do uzupełnienia materiału dowodowego o brakujące dokumenty. Podatnik może jednak powołać się na dokumenty i formularze, które są w posiadaniu organu podatkowego, np. deklaracje, decyzje, protokoły z kontroli. Zawsze to na podatniku ciąży obowiązek przedłożenia dokumentacji oraz jej odtworzenia. Niestety to on ponosi ryzyko, gdy prowadzi działalność gospodarczą, że nie jest w stanie zidentyfikować kontrahentów.

Podstawa prawna Par. 20 rozporządzenia ministra finansów z 28 listopada 2008 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U. nr 212, poz. 1337 z późn. zm.).
Art. 180–181 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Autorzy: Ewa Matyszewska, Magdalena Majkowska, Agnieszka Pokojka, Przemysław Molik, Eliza Polakowska, Bogdan Świąder, Krystyna Górczak, Arkadiusz Jaraszek, Agnieszka Bobowska, Daria Stojak, Łukasz Kuligowski, Małgorzata Piasecka, Michalina Topolewska, Beata Lisowska, Paweł Jakubczak, Łukasz Guza

Wzory wniosków i oświadczeń dla podatników

Oświadczenie o spełnianiu warunków de minimis

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko/ nazwa przedsiębiorcy)

(adres)

(NIP)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że:

- **spełniam warunki do uzyskania pomocy de minimis** określonej w rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28,12,2006r., str. 5),
- **nie spełniam warunków do uzyskania pomocy de minimis** określonej w rozporządzeniu Komisji (WE) Nr1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28,12,2006r., str. 5),

(podpis)

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wieliczce działając w wykonaniu dyspozycji 121 & 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j.: Dz. U. Z. 2005r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), który stanowią: „Organy podatkowe w postępowaniu podatkowym obowiązane są udzielać niezbędnych informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego pozostających w związku z przedmiotem tego postępowania.” informuje, że tekst rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006r. W sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006r., str. 5) można znaleźć między innymi na stronach internetowych: www.uswieliczka.uyh.org, www.uoiik.gov.pl, oraz w punkcie Nr 105 tutejszego urzędu skarbowego.

* Właściwe zaznaczyć.

Wzór wniosku o odroczenie terminu płatności podatku

....., dnia

.....
(imię i nazwisko podatnika/ nazwa firmy)

.....
(adres)

.....
(NIP)

.....
(oznaczenie organu, do którego
składany jest wniosek)

WNIOSEK o odroczenie terminu płatności podatku

Na podstawie art. 67a § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r.
Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2005r. nr 8 poz. 60 z późn. zm.)
wnoszę o odroczenie terminu płatności podatku za okres
..... w kwocie zł do dnia

UZASADNIENIE

W dniu przypada termin płatności podatku
za okres Kwota do zapłaty z tytułu tego podatku wynosi

Zwracam się z prośbą o odroczenie terminu płatności podatku do dnia
Obecnie znajduję się w bardzo trudnej sytuacji majątkowej, która została
spowodowana faktem

.....
.....
.....

Proszę o rozważenie mojej trudnej sytuacji materialnej i odroczenie terminu płatności
podatku.

.....
(podpis podatnika)

Wzór wniosku o rozłożenie na raty zaległości

....., dnia

.....
(imię i nazwisko podatnika/ nazwa firmy)

.....
(adres)

.....
(NIP)

.....
(oznaczenie organu, do którego
składany jest wniosek)

**WNIOSEK
o rozłożenie na raty zaległości podatkowej**

Na podstawie art. 67a § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r.
Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2005r. nr 8 poz. 60 z późn. zm.)
wnoszę o rozłożenie na miesięczne(ych) rat/y zaległości podatkowej z tytułu
podatku za okres w kwocie
..... zł.

UZASADNIENIE

Zaległości podatkowe z tytułu podatku za okres
..... wraz z odsetkami za zwłokę wynoszą zł. Zaległości
te są skutkiem

.....
..Aktualnie moja sytuacja materialna przedstawia się następująco :
.....
.....

W związku z powyższym, jedynie rozłożenie na rat kwoty zaległości
podatkowej uczyniłoby jej spłatę realną. Wobec powyższego wnoszę jak na wstępie.

.....
(podpis podatnika)

Wzór wniosku o umorzenie zaległości podatkowej

....., dnia

(imię, nazwisko/nazwa)

.....

(adres)

NIP

.....

(oznaczenie organu)

Wniosek o umorzenie zaległości podatkowej

Na podstawie art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), wnoszę o:
 umorzenie w całości zaległości podatkowej z tytułu podatku za okres
 w kwocie złotych określonej decyzją z dnia, sygn. akt

Uzasadnienie

Organ podatkowy - w decyzją z dnia, określił podatek za okres na kwotę złotych.

W chwili obecnej nie jestem w stanie zapłacić kwoty określonej decyzją z dnia

Zostało to spowodowane tym, iż

Ponieważ znalazłem(łam) się w bardzo trudnej sytuacji, proszę o pozytywne rozpatrzenie mego wniosku i umorzenie w całości zaległości podatkowej z tytułu podatku

.....

.....
 (podpis)

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

Na jaką pomoc może liczyć Kowalski

Po 6 tys. zasiłku dla rodziny	3
Do 370 zł dofinansowania na podręczniki	5
Nawet 100 tys. zł na odbudowę zalanego domu	7
Do 2 tys. zł dla niepełnosprawnych	7
Unijne dotacje na biznes dla powodźian	8
Wzory wniosków, oświadczeń i decyzji w sprawie przyznania pomocy	13

ROZDZIAŁ II

Ściąga dla firm

Fundusz, a nie firma zapłaci pensje powodźianom	18
Wsparcie dla firm zatrudniających niepełnosprawnych	20
Aktywizacja zawodowa bezrobotnych	21
Pożyczka dla małych firm	22
Firma może uniknąć kary za niedotrzymanie zobowiązań	24
ZUS może rozłożyć składki	25
Kiedy można zawiesić działalność gospodarczą	25
Wzory dokumentów dla firm	27

ROZDZIAŁ III

Rolnictwo

Co należy zrobić, by nie stracić płatności bezpośrednich	32
Preferencyjne kredyty z ARiMR	33
Wzory wniosków i oświadczeń dla rolników	34

ROZDZIAŁ IV

Odbudowa zniszczeń

Uprozczone procedury	36
----------------------------	----

ROZDZIAŁ V

Utrata dokumentów

Dowód osobisty w przyspieszonym trybie	41
ZUS odtworzy dane	42
Odtworzenie akt sądowych	43

ROZDZIAŁ VI

Odszkodowania

Pozew do sądu o odszkodowanie od Skarbu Państwa	45
Odszkodowanie za mienie od ubezpieczyciela	46
Odszkodowanie za pojazd	48
Wzory pozwów i pism	49

ROZDZIAŁ VII

Bezpieczeństwo sanitarne

W czym pomoże sanepid	52
Właściciel posesji na swój koszt musi usunąć naloty mułu	53

ROZDZIAŁ VIII

Podatki

Umorzenie zaległości podatkowej, odroczenie terminu płatności, rozłożenie zapłaty podatku na raty	54
Zwolnienia z podatku od pomocy z gminy i Skarbu Państwa	56
Zwolnienie z podatku darowizn i dodatkowych świadczeń od szefa	59
Kiedy pomoc od firmy jest zwolniona z podatku	61
Zwolnienia z VAT darowizn dla powodźian w postaci materiałów budowlanych	67
Nie będzie 0-proc. stawki VAT przy darowiznach	68
Rozliczenie strat wynikających z powodzi w kosztach podatkowych	69

ROZDZIAŁ IX

Praktyczne porady

Jak rozliczyć zniszczenie towarów	72
Jak rozliczyć otrzymane odszkodowanie	72
Jak rozliczyć przecenę towarów	72
Ewidencja księgowa strat nadzwyczajnych	73
Odtworzenie zalanych dokumentów podatkowych	74
Wzory wniosków i oświadczeń dla podatników	78